

Krislaivis

Zmogžudžiai.
Prasirades redaktorius.
Kalbant apie denunciacijas.
Sj savaitgalį.
Rašo R. MIZARA

Iš Kinijos pranešama, kad ten, per šiu metų rugpjūtio ir rugsėjo mėnesius, liaudies priešai užmuše ar sužeidė "37 komunistus, o 1,000 kitų nuodino."

Matyt, žmogžudžiai gauna pagalbos iš tų \$100,000,000, kuriuos mūsų Kongresas paskyrė "tautų kovoms dėl laisvės," anot Naujienų.

Gerai: jeigu liaudies priešai per du mėnesius nužudė tiek žmonių, tai kas bus, kai liaudies ranka juos sučiups! O žmogžudžiai bus sučiupti ir anksčiau ar vėliau už savo darbelius bus paaušti.

Andai Naujienų redaktorius parašė, būk kaž kokie Laisvės štabo nariai kažin kada muntę tūlam laikraštukui "The Hour" "denunciacijas" prieš Naujienas.

Šioje pačioje kolumnoje rašiau, jog tai ne tiesa; joks mūsų štabo narys niekad niekam ir prieš nieką jokių denunciacijų nesuiuntė.

Dabar Grigaitis atšauka, kad, girdi, "Mizara dažnai meluoja, tai neadaug vertės teturi ir šis jo užsiginimas..."

Amerikos lietuvių visuomenė gerai žino, jog melagio ordinu yra užsitarnavęs p. Grigaitis. Tai jo profesija. Dėl to jis: kuo pats kvepia, tuo ir kita tepia.

Kad p. Grigaitis yra melais pasižymėjęs, gerai žino ir tie, su kuriais jis šiandien išvien politinę smalą verda, bet jie tyli, nes, jei prasižiotų, sublukstų jų vienybė.

Jei p. Grigaitis laikytųsi elementarinių laikraštinių etikos dėsnių, tai jis: (a) arba Laisvės atspausdintų už neteisingą apšmeižimą, (b) arba faktais įrodytų, kad mūsų įstaiga užsiimdinėja kaž kokiomis prieš Naujienas denunciacijomis.

Bet Naujienų redaktorius, užuot padaręs vieną ar kitą, operuoja "melagiais"!

Ir tai parodo, kad jis pats meluoja.

Na, ir ką tu jam padarysi!

Man rodosi, nežiūrint visokių politinių pažiūrų skirtumų, laikraščių redakcijos turėtų laikytis tam tikro padomumo dėsnių.

Kalbant apie denunciacijas; ką gi Naujienų štabo žmonės atliko Vinco Andriulio byloje?!

Šį rudenį Brooklyne ir apylinkėse įvyko daug pramogų visos jos buvo sėkmingos.

Šį savaitgalį bus dar daugiau pramogų, apie kurias verta nors trumpai prisiminti.

Gruodžio 1 d. Philadelphia įvyks bankietas Senam Vincui pagerbti. Philadelphiajos ir apylinkės pažangioji visuomenė raginama bankiete būti.

Gruodžio 2 d. Newark, N. J. Sietyno Choras rengia koncertą; taipgi bus suvaidinta ir operetė "Sudrumtas širdis."

Dėl sėkmingumo šios pramogos vyriausios atsakomybės kranta ant New Jersey valstijos pažangiosios visuomenės.

Gruodžio 2 d. Lietuvių Kultūriniam Centre, Richmond Hill, N. Y. įvyks konferencija demokratiškos teisės gynimo klausimu.

Vėliau: pietūs dailininkei Kristinai Stanialovaitienei pagerbti. Dar vėliau: jos kūrinių paroda ir prelekcija apie meną.

Kaip matome, savaitgalis bus tirsas.

Lapkričio 28 d. Newarko buvo palaidotas ilgametis Lai-

Darbo Zmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Queens Apskirtyje \$8.00
Užsienioose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ - LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 235

***

Richmond Hill 19, N. Y., šeštadi, Grudžio (Dec.) 1, 1951

***

Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji

TRUMANAS SAKO, JOG KARAS KORĖJOJE DAR TURI BŪTI VEDAMAS

Komanda kaltina "nesupratimą" už karo veiksmų pertraukimą

Key West, Fla. — Prezidentas Trumanas sakė korespondentams, kad amerikoni su savo taktiniais turi daryti nuolatinį karinį spaudimą, kad priverstų šiaurinius korėjiečius ir kinus padaryti "teisingas paliaubas."

Prezidentas užtikrino, kad nedavė jokio įsakymo sulaukyt mūšius.

Korėja. — Amerikinis armijos vyriausias komandierius gen. James Van Fleet

pareiškė, jog žemesnieji oficialiai "nesuprato jo pavarkymų," todėl jie buvo laikinai sustabde mūšius trečiadienį.

Bet Van Fleet nė dabar nepaaiškino, kokie tai buvo patvarkymai.

Keli amerikonių ir angli korespondentai matė net rašytus įsakymus kapitonom, majorams bei leitenantams "saudyti tikslai tada, jeigu komunistai atakuos amerikonus." Iš to gi buvo padaryta išvada, kad mūšiai sulaukomi.

Karas laikinai pakėlė japonų biznį

Tokio, Japonija. — Finansinis Amerikos valdžios patarėjas Joseph M. Dodge sakė, japonų atliekami amerikonom kariniai darbai smarkiai pakėlė biznišką Japonijos gerovę. Bet tai tik laikinis biznio pakilimas.

Dodge, amerikinis bankininkas, todėl patarė Japonijai iš anksto susitvarkyti, kad išvengtų susmukimo po to, kai užsibaigs Korėjos karas.

Eksplozavo Korėjos tautininkų arsenalas

Pusan, Korėja. — Sprogimai ir gaisrai Pusane sunaikino Pietinės Korėjos tautininkų ginklų sandėlį ir fabriką; sudegino 40 namų; pražudė 4 žmones ir sunkiai sužeidė 6.

Francūzai sakosi užmušę vietnamičių vadovą

Saigon, Indo-Kina. — Francūzai skelbia, kad jų kareiviai užklupo ir nušovė Ngu-yeną Biną, Vietnamo tautininkų vadovą. Sako, Biną buvo "grynas tautietis," bet istojė į Vietnamo Komunistų Partiją, norėdamas išvien su komunistais ir liaudininkais kovoti prieš francūzus.

N. J. valdininkas apkaltintas už kyšius iš gemblerių

Hackensack, N. J. — Vietinė grand džiūrė apkaltino buvusį Bergen apskrities prokurorą Walterį G. Winne už tai, kad jis, imdamas iš gemblerių kyšius, leido gembleriauti. Dėl to jau pirmiau jis pašalintas iš vietos.

svės skaitytojas ir rėmėjas Petras Kazakevičius. Laidotuvės buvo didelės. Plačiau apie jas parašys korespondentas.

Italijos potvyniai padarė milžiniškus nuostolius

Roma. — Italijos valdžia raportavo savo seimui, kad Po ir kitų upių potvyniai šiaurinėje šalies dalyje padarė milžiniškus nuostolius:

Vanduo užplūdo 270,000 akrų dirvų, sunaikino javus 195,000 akrų ir vaisius sodų 5,000 akrų; pražudė 5,500 karvių, 600 arklių, 8,000 kiaulių ir 400,000 vištų.

Potvyniai taipgi sunaikino 2,000 farmų namų, 10,000 tonų cukraus, 1,500 tonų kviečių, 700 traktorių ir užliejo 11 miestų, miestelių bei kaimų.

Potvynių nuostoliai skaičiuojami šimtais milijonų dolerių.

Per potvynius žuvo bei dingo keli šimtai žmonių.

Šiaurinė Korėja užginčija pranešimus apie tariamą "belaisvių žudymą"

Paryžius. — Šiaurinė Korėja savo pareiškime Jungt. Tautoms griežtai užginčijo paskalus, kad šiauriniai korėjiečiai bei kinai "išžudė tūkstančius paimtų nelaisvėn amerikonių."

Užginčijimas, atsiųstas Jungtinių Tautų seimo pirmininkui, sako:

Amerikos karininkai tyčia

paskleidė "gramėzdiskus melus apie belaisvių žudymą." Tuo jie bandė sutrukdyti derybas dėl paliaubų, "mulkindami" pasaulio žmones.

Sovietų delegatams reikalaujant, tas šiaurinės Korėjos pareiškimas buvo nukopijuotas ir paskleistas tarp visų 60 Jungtinių Tautų delegacijų.

TRUMANAS NEŽINO, AR SOVIETAI NUŠOVĖ "NEKALTĄ" AMERIKINIŲ LĒKTUVĄ

Key West, Florida. — New Yorko Times korespondentas užklausė prezidentą Trumaną, ar Sovietų lakūnai iš tikrųjų nušovė amerikonių žvalgybos lėktuvą už kelių dešimčių mylių nuo sovietinio Sibiro krantų.

Trumanas atsakė, jog nežino, ar tai būtų tiesa, ir dar negavo oficialaus pranešimo apie tai.

Bet Washingtono valdi-

ninkai jau seniai smerkė Sovietus už amerikonių lėktuvų sunaikinimą su 10 lakūnų "virš tarptautinių jūrų, toli nuo Sibiro."

Sovietų vyriausybė yra paskelbus, kad Amerikos bombonešis įsiveržė į sovietinį Sibiro orą, netoli Vladivostoko. Sovietų lakūnai apšaudė jį, ir bombonešis, lėkdamas šalin, dingo virš jūros.

Vėliausios žinios

Paryžius. — Pranešama, kad Jungtinių Tautų seimas pertrauks savo posėdžius, kol nuošaliai tarsis Amerikos, Anglijos, Sovietų ir Francijos užsienio ministrai.

Korėja. — Amerikoni pranešė, kad jų lėktuvai nukirto 10 šiaurinės Korėjos lėktuvų, o amerikoni lėktuvai visi sugrižo iš mūšio.

Karų frontas buvo aptilęs ir tik kur-kekur žvalgybai susidūrė.

Amerikoni iš oro pastebėjo, kad daugiau kaip 9,000 šiaurinės Korėjos trokų važiuoja su pastiprinimais linkui fronto.

Karachi, Pakistan. — Badas prispaudė Khulną apskritį, rytiniame Pakistane. Badauja pusė milijono žmonių.

Korėja. — Šiauriniai korėjiečiai vėl atmetė amerikoni pasiūlymą siųsti mišrias inspekcijos komisijas per visą Korėją, kad nebū-

tu didinamos karinės jėgos po to, kai bus paliaubos pasirašytos. Tokia inspekcija būtų kišimasis į vidurinius šalies reikalus, sakė šiauriniai korėjiečiai.

London. — Anglijos premjeras minėjo savo 77 metų amžiaus sukaktį.

Syracuse, N. Y. — Už suktybes tapo pavaryta taksų kolektorė Mary Cook.

JUNGT. TAUTŲ ŽINIOS MASKVOJE

Paryžius. — Gerai veikia Jungtinių Tautų Informacijų centras Maskvoje, kaip pranešė Ben. A. Cohen, Jungtinių Tautų žinių sekretorius. Daug maskviečių lankosi skaitykloje, kur laikoma Jungtinių Tautų dokumentai. J. Tautų centras taip pat duoda savo žinias sovietiniam radijui ir spaudai.

ORAS. — Giedra ir visištoka.

VIŠINSKIS SUTINKA TARTIS SU AMERIKA, ANGLIJA, FRANCIJA

Reikalauja užgint atom-bombas, kritikuoja amerikoni planą

Paryžius. — Andrius Višinskis, Sovietų užsienio reikalų ministras, priėmė trylikos Jungtinių Tautų pasiūlymą, kad Keturių Didžiųjų užsienio ministrai "privaciai" tartųsi dėl šantaikos.

Keturi Didieji yra Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga, Anglija ir Francija. Visų jų užsienio reikalų ministrai dalyvauja Jungtinių Tautų seime (asamblėjoj), bet jie nuošaliai nuo seimo tartųsi.

Jiems tartis visų pirm pa-

Korėjos veteranai platina maliariją

Washington. — Iš Korėjos iki šiol sugrąžinta 145,000 amerikonių, ir 9,000 jų apskirėte maliarijos drugio perais.

Daugelyje valstijų buvo visai išnykus maliarija. Bet pradėjus grįžti amerikonom iš Korėjos, jau keliolika šimtų civilinių žmonių susirgo maliarija ir tose valstijose. Suprantama, kad jie apskirėte nuo korėjinių veteranų.

Kariniai daktarai svarsto, kaip sulaukyt maliarijos plitimą šioje šalyje.

Eisenhower sako, "be vokiečių nelaimėtum"

Roma. — Generalas Eisenhower ragino būtinai ir negaišiuojant rekrutuot vokiečių armiją vakarinėje Vokietijoje.

Kalbėdamas Atlanto kraštų konferencijoje, Eisenhoweris sakė, kad jo komanduojama tarptautinė armija tikrai sklumpėtų vietoje, bandydama sulaukyti Sovietus ir be vokiečių negalėtų "tikrai laimėti."

Naujas vieškelis jungs Budapestą su Maskva

Budapest, Vengrija. — Šiemet bus užbaigtas naujas didžiulis plentas, kuris jungs Vengrijos sostinę Budapeštą ir kitus miestus su Kijevu ir Maskva.

Plentas tarnaus prekybai ir kariniam apsigynimui.

BURMOS SUKILELIAI PAGROBĖ DU ANGLUS BIZNIERIUS

London. — Sukilėliai Burmoje pagrobė anglus Sam Edwardsą ir W. J. Richardą, gumos plantacijų viršininkus. Reikalavo \$10,000 atpirkimo, už jų paleidimą.

Anglų gumos kompanija Londone nutarė sumokėti atpirką.

siulė Irakas, Pakistanas ir Syrija; paskui tatai parėmė Indija, Izraelis, Graikija, Turkija, Brazilija, Čilė ir kt.

Sutikdamas su tuo pasiūlymu, Višinskis savo kalboje politiniame seimo komitete užreikė, jog pirmiausias reikalas yra uždrausti atomines bombas ir investuoti tarptautinę atomų jėgos kontrolę su tinkama inspekcija visose šalyse.

Višinskis peikė amerikoni planą dėl "laipsniško nusiginklavimo," vadindamas jį delsimu. Taipgi kritikavo amerikoni pasiūlymą dėl atominės kontrolės ir įtarė, kad Amerika nori nevaržomai gaminti sau atominius ginklus, iki amerikoni visur kitur užvaldyt atominius darbus.

O kas liečia karines jėgas apskirtai, tai Amerika su savo taktininkais turi antra tiek daugiau kariuomenės, negu Sovietų Sąjunga, sakė Višinskis. Jis ragino visu trečdaliu sumažinti ginkluotą jėgą penkiose didžiausiose valstybėse.

Mirė Senatorius Wherry

Washington. — Nuo blaivių uždegimo po vidurių operacijos mirė republikonas senatorius Kenneth Wherry iš Nebraskos. Jis buvo 59 metų amžiaus ir vadovavo tiems republikonomams, kurie priešinosi per dideliam valdžios kišimuisi į svetimus kraštus.

N. Yorko bankietas Izraelio prezidentui pagerbti

New York. — Du tūkstantčiai newyorkiečių dalyvavo bankiete Waldorf-Astoria viešbutyje, minėdami 77 metų amžiaus sukaktį dr. Chaimo Weizmanno, Izraelio prezidento. Kiekvienas sumokėjo po \$250 už bilietą. Pelnas skiriamas Moksliniam Izraelio Institutui.

Pats Weizmannas yra įžymus chemijos mokslininkas.

Paštu siunčiamos bombos užmušė 2 vokiečius

Bremen, Vokietija. — Sprogo bomba, per pašta atsiųsta Adolfui Wolfarui, Bremen Nachrichten laikraščio redaktoriui; užmušė Wolfarą ir sužeidė du kitus asmenis.

Kita bomba sprogo pačiame Fystrup pašte; užmušė vieną paštinę tarnautoją ir sužeidė 10 kitų žmonių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year ..... \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year ..... \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six mos. .... \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.

LAIMINGA, NORS IR "KLAIDINGA"

PRAĖJUSIS TREČIADIENIS Korėjos fronte buvo didžiai laiminga diena.

Nebuvo tą dieną fronte iššautas nei vienas šūvis. Viešpatavo tylą, ramybę ir, aišku, kariai tuo džiaugėsi.

Šiuos žodžius rašant, dar nėra žinoma, koku būdu, kaip ten visa tai įvyko. Nesurandama, kas įsakė karininkams liautis šaudžius!

Gen. James A. Van Fleet, Aštuntosios armijos komandierius, sakosi, kad jis nedavė jokių įsakymų mūšiams sulaukyti. Generolas Matthew B. Ridgway sako tą patį.

Vienas, tačiau, žinomas faktas: trečiadienį buvo sulaukyti mūšiai. Kaip dabar atrodo, jie buvo sulaukyti per klaidą. Kiekvienas taiką mylis žmogus norėtų, kad tokia klaida viešpatautų visuomet: kad nebūtų mūšių, kad karas būtų sulaukytas, kad mūsų kariai galėtų grįžti namo, nes jie namų labai pasiilgę.

Trečiadienio vakarą mūsų krašto dienraščiui dėjo didžiules antraštes, skelbiant: "Mūšiai Korėjoje sulaukyti!" Žmonės laikraščius pirkė ir godžiai skaitė. Skaitydami, jie labai džiaugėsi. Bet tas džiaugsmas tęsėsi neilgai. Ant rytojaus radijas paskelbia iš Korėjos žinią: mūšių sulaukymas įvyko per klaidą; gen. Ridgway įsakė fronte esantiems kariams pradėti šaudymą...

Netenka nei sakyti, kaip didžiai žmonės nusivylė, išgirde "klaidos pataisymą."

Ir dabar vėl tęsis mūšiai, vėl tęsis šaudymaisi. Už ką? Kam visa tai?!

KYSYSTES, SELMYSTES WASHINGTONĖ

MISSOURI GENGĖ, kuri šiandien viešpatuoja mūsų vyriausybėje, yra tiek sugedusi, kad kur tik paliesi pirštą, ten paliesi morales puvėsenas, moralę sugedimą, selmystes, kysystes.

Štai, buvo paliesta Bureau of Internal Revenue, — įstaiga, pro kurios rankas eina valstybės išdinėnais taksai už pajamas. Ką matome?

Užtenka pasakyti, kad jau virš 50 asmenų yra atleista iš pareigų dėl to, kad jie buvo susitepę rankas kysystėmis.

Justicijos departamento sekretoriaus asistentas, Theron Lamar Caudle, buvo pastatytas bausti tuos, kurie neatsižvelgia atlieka savo pareigas taksų už pajamas ėmimo reikale. Kas gi pasirodė?

Pasirodė tai, kad pats Caudle yra su nešvariomis rankomis. Kyšiai iš čia, kyšiai iš ten. Už ką? Už tai, kad jis padėjo stambiems kapitalistams išsisukti nuo mokesčio taksų!

I šį nešvarų biznį yra įvelti kiti aukšti pareigūnai ir net senatoriai ir kongresmanai.

Kongresas praleidžia įstatymą, pagal kurį korporacijos ir pavieniai asmenys mokėtų už pajamas tam tikras pinigų sumas. Tuomet iš valstybės išdinėnais asmenys imą algas, pareigūnai, už kyšius padeda stambioms korporacijoms nuo mokesčio išsisukti!

Lupamas kailis tik biedniams žmonėms, tik tiems, kurie dirba už algą, ypatingai pačiam biedniausiam žmoniui sluoksniui.

Kada bus padarytas tam galas?

Abejojame, ar kapitalistinėje sistemoje kada nors bus padarytas tam galas. Visokie savanaudžiai, kyšininkai, visokie prasaradėliai, imdami kyšius, tarnaudami liaudies priešams, norėdami tai nuo žmonių akių nuslėpti, nuolat rėkia apie "komunizmo pavojų."

Prisidengę tuo, jie plėšiasi, kiek tik gali!

\$5,000,000!

SENATINIAME KOMITETE, kuris tyrinėja rinkimines išlaidas, padarytas kandidatų, iškilo senatoriaus Tafto išrinkimo klausimas.

Kaip žinoma, 1950 metų rinkimuose Taftas buvo išrinktas antram terminui į senatą, nors daugelis manė, kad jis nebus išrinktas.

Buvęs Tafto oponentas kandidatas Joseph T. Ferguson pareiškė senatiniame komitete, kad Taftas ir jo šalininkai rinkiminėje kampanijoje išleido \$5,000,000!

Vadinasi, išrinkimas į senatą kaštavo penkis milijonus dolerių.

Kitas dalykas paaiškė: demokratų politikieriai buvo sutarę balsuoti už republikoną Taftą,—vadinasi, kita politinė selmystė Ohio valstijoje.

Kada tokias dideles sumas kapitalistų partijos leidžia rinkimuose, tai galima įsivaizduoti, kaip sunku yra darbininkiskom partijom dalyvauti rinkimuose!

Raguvos miestelis jau nebetas, koks kadaise buvo!...

Atviras laiškas Jonui Baltušnikui, gyvenančiam Argentinoje

Tėvynės Balse tilpo įdomus "atviras laiškas," kurį mes žemiau perspausdiname, nes jis bus įdomus ypač daugeliui tu amerikiečių, kurie yra kilę nuo Raguvos.—Laisvės Redakcija.

Brangus dėde!

Jūsų laiška, kupiną geriausių linkėjimų gimtajai padangei, Tėvynės ilgesio, gavome. Tik parvažiavau ir Raguvą atostogų, ir atnešau laiška. Mums labai malonu, kad nepamiršote mūsų, gimtosios Raguvos. Juk prabėgė tiek metų. Lietuva palikote dar prieš pirmą pasaulinį karą. Daug, labai daug vandens Nevėžiu nubėgė. Praužė pirmasis karas, atėjo ir "savųjų" ponų vergija. Prieš vienuolika metų mūsų kraštui nušvito laisvė. Paskui vėl trejus metus siautė hitlerininkai. Dabar mes laisvi amžinai.

Ir per visus tuos metus, kai Lietuvoje siautė priešpauža, švito laisvė ir atėjo gyvenimas, Jūs, dėde, tolimoje nesvetingoje šalyje išsaugojote krutinėje gimtojo krašto meilę, palikote tikruoju lietuviu. Esate senas žmogus. Tačiau kaip nesidžiaugti skaitant jūsų laiška, kuriame žadate jauno sakalo sparnais grįžti į tėviškę ir tai, kas liko gyventi, pašvesti mylimai Lietuvai. Svetimus kraštus pamatėt gimtojo krašto skurdą verčiamas. Dabar gi gimtasis kraštas prisiėkė po visų negandų, baigia užgydyti svetimųjų ir "savų"

jų" priešų padarytas žaizdas ir tapo turtingesnis už turtingiausią kraštą svetur. Trybų Lietuvoje viskas—žemė, fabrikai, mokslas priklauso liaudžiai. Puikų ir džiaugsminga dabartis laukia jūsų tėviškėje.

Mielas dėde!

Po našių mokslo metų atėjo atostogos. Dabar aš Vilniaus Valstybinio universiteto geologijos fakulteto antro kurso studentė. Turėdama daugiau laisvo laiko, nusprendžiau parašyti, papasakoti apie naująjį Raguvos gyvenimą. Jūsų kraštuose visokie poneliai daug įvairių nesamonių apie mūsų kraštą skleidžia. Visi jie panašūs ir kalba vienodai. Vieni jų okupacijos metais nužudė mano tėvelį, daugelį tautiečių, nekaltų žmonių, kiti pardavinėjo mūsų kraštą, tautiečius hitlerininkams. Kadangi šiu ponų veidai mums visiškai aiškūs, tai jų pliauskalai per "Amerikos balso" mikrofoną ir įvairius laikraštų laikius mūmyse teišsaulia tik panieką jiems. Teisingai, dėde, viename laiške rašėt, kad "čia jų daug atsibeldžia ir visi sako esą nekalti avinėliai."

Jūs pamenat mūsų mažą miestelį šalia Ukmergės—Panevėžio vieškelio? Po pirmojo pasaulinio karo Raguva paliko, kaip žmonės sako, veltinio nešta ir pamesta. Keliasdešimt nuskurusiu trobų su keliais restoranais—štai ir visa miestelio pažiba. Ne ką mūsų miestelyje pastatė ir smetonininkai. Keletas trobelininkų, valstiečių. Kiti mokiniai kituose miestuose. Štai, stogus perdenę smetonininkais šiaudais. Miestelyje

Kas Ką Rašo ir Sako

SUSIMUŠA

Naujienos apverčia žydų "persekiojimą Rusijoje." Tarp kitų primetamų Rusijai anti-žydiškų griekų, Naujienos mini:

Komunistų "taikos demonstracijose" yra kviečiami kalbėti pravoslavų, katalikų, liuteronų ir mohametonų bažnyčių atstovai, bet niekad nėra kviečiami žydų rabinai.

Šiomis dienomis Maskvoje įvyko visos Tarybų Sąjungos taikos šalininkų trečiasis suvažiavimas. Niūjorko Times korespondentas Maskvoje, rašydamas apie tą suvažiavimą, mini, kad jame dalyvavo ir daug dvasiškių, tarp kurių buvo žydų rabinai.

Tai, jei norit!

APIE JŲ SUVAŽIAVIMĄ

Neseniai įvykęs Amerikos Lietuvių Tarybos praplėstas susirinkimas Niūjorke klerikalų ir menševikų spaudoje labai palankiai įvertintas, tarytum ten iš tikrųjų kas nors naudinga ir gera buvo atlikta.

Pasak klerikalų Draugo, ten dalyvavę "didi Lietuvos mylėtojai." Kas gi tie "Lietuvos mylėtojai"? Dalyvavo vyskupas V. Brizgys, kuris, kai vokiečiai buvo yjami iš Lietuvos, pats, pakėles uodegą, pabėgė pas Hitlerį. Tai "mylėtojas"! Dalyvavo Sidzikauskas, — kitas savanaudis ir lietuvių tautos priešas; dalyvavo ten visa eilė smetonininkų, didžiai nusidėjusių mūsų tautai.

O tačiau net ir tuomet, kai jie ten susirinko, nėjo viskas sklandžiai. Pasiskaitykite, ką sako Dirva:

Iškliamas klausimas—kurgi diskusijos, įvertinančios pereinamųjų metų veikimą, kur ateinančių metų darbų planas, sąmata, kur Tarybos naberų pasiūlymai, pageidavimai? Juk visa tai turėtų būti medžiaga rezoliucijų komisijai. Be viso to — rezoliucijų komisija neturi kuo pasirėmti. Kaip ji gali atspėti suvažiavimo valią?

Ne, sako pirmininkas, kas turi kokių sumanymų, pasiūlymų — neškit rezoliucijų komisijai. Posėdyje kalbėti tuo reikalu balsas neduodamas...

Kaip matome, susirinko ten vieno troškimo žmonės — troškimo, kad greičiau kiltų karas, kad Lietuva būtų "išlaisvinta" ir kad jie galėtų grįžti ten ir vėl lupiti kailį lietuvių tautai. Bet net ir šis bendras noras jų nesutaikė: balsas buvo užgniauztas, diskusijos neleistos.

Vyrai, kurie valdo Tarybą (o kartu ir iždą, į kurį dar vis durniai duoda pinigų), bijosi, kad reatsirastų už juos gudresnių ir jų pačių iš ten neišverstų.

LIETUVIŲ LITERATŪRA BALTARUSIŲ KALBOJE

Vilniškis Tėvynės Balsas rašo: Minske paruošta spaudai didžiulė Lietuvių literatūros antologija baltarusių kalba. Knygą sudarys geriausieji lietuvių prozos ir poezijos kūriniai, pradėdant nuo Donelaičio ir baigiant mūsų dienomis.

buvo vos vienas gydytojas. Jokių kultūrinių įstaigų nežinojome. Vargingoje troboje užkišta pradinė mokykla pramokusį rašyti paleisdavo į tamsų gyvenimą. Gimnazija, keletą metų gyvavusi, 1937 metais buvo uždaryta. O tuos metus lietuviškiems fašistai garbina kaip "klestėjimo ir kultūros" metus. Panevėžio gimnaziją pažinojo kelių Raguvos ponų vaikai. Liaudies vaikams tebuvo pradinė mokykla, ir tai ne visiems.

Ar jūs pamenate gimtąjį Juostininkų kaimą? Daug kaimo žmonių anais laikais, panašiai kaip jūs, paliko gimtuosius namus ir pasileido į platų pasaulį.

Juostininkų jaunimas nematė gimnazijų, universitetų. Iš viso kaimo vien didžiažemis Sargautokas mokėsi Panevėžio gimnazijoje. Visi kiti skendo tamsiame kaime.

Raguvos miestelis ir Juostininkų kaimas per keletą metų pajauėjo, sunku ir beatpažinti. Raguvoje pastatyta daug naujų namų. Yra elektra, miestelio gatvės apšviestos medžiais, išvesti šaligatviai.

Tarybiniais metais mūsų miestelyje atidaryta ambulatorija, gimdymo namai, įsteigta valstinė, vaikų darželis. Mokslas tapo prieinamas visiems. Tuoj po karo buvusios policijos namuose, kur 1941 m. hitlerininkai budelį nužudė mano tėvelį, o jūsų brolių Kazį, Tarybų valdžia įsteigė gimnaziją. Joje gausiai mokosi jaunimas. Šią gimnaziją baigia ir aš. Tais pačiais metais buvo įsteigta suaugusiųjų progimnazija, kurią baigė keliasdešimt darbininkų, valstiečių. Kiti mokiniai kituose miestuose. Štai, praėjais metais Vilniuje dvimetę juridinę mokyklą baigė buvęs bernas Bernardas Šamavičius. Jis 1947 m. baigė Raguvos suaugusių progimnaziją.

Miestelyje veikia kultūros namai, klubas - skaitykla, gausi knygomis biblioteka. Raguviečių vaikai mokosi įvairiose respublikos aukštosiose mokyklose. Kartu su manimi gimnaziją baigusi, Marytė Jananytė studijuoja Kauno žemės ūkio akademijoje, kolūkiečio Svaldenio vaikai Jurgis ir Veronika mokosi Kauno institutuose.

Miestelis tapo plačios apylinkės kultūros ir švietimo centru. Vasaros atostogų metu Juostininkų kaime susirenka 25 aukštųjų mokyklų studentai ir būsimieji pedagogai. Juostininkų "Tarybinės juostos" kolū-

kis turės savo mokslininkus, gydytojus, agronomus, mokytojus. Jūsų pažįstamo Antano Stulginsko duktė Julė baigė gimnaziją, kolūkių sąskaitininkų kursų ir dabar, neakivaizdiniu būdu studijuodama Vilniaus pedagoginiame institute, dirba kolūkio sąskaitininke. Jos brolis Stasys—Vilniaus universiteto studentas. Kolūkiečio Dačiulio duktė Janė pereitais metais baigė Panevėžio mokytojų seminariją ir dirba kaimo mokykloje. Buvusių kaimininkų, beturčių vaikų gyvenimas tapo šviesus ir laimingas. Derlingi tapo kolūkio laukai. Visų pirmiausia Panevėžio melioracijos stotis nusausino Juostininkų laukus. Kur dar tik vakar veisėsi gyvatės ir varlės, šiandien linguoja kviečiai. Nusausinimo darbai atnešė nematytus derlius, kuriuos gimdo traktoriai, trąšos, agronomai.

Kolūkis įsirengė savo mašiną, įstaisė valcus. Naujuose namuose veikia klubas - skaitykla, biblioteka. Šiais metais Juostininkų kolūkiečiai prie Juostos upės pradėjo statyti elektrinę.

Ilgais žiemos ir rudens vakarais jaunimas mokosi, skaito knygas, klube-skaitykloje kultūringai praleidžia laiką. Buržuazinių tamsių laikų papročiai baigia išnykti.

Štai kaip gyvena Jūsų gimtojo krašto žmonės. Kada juos pamatysite — vargu ar pažinsite. Socialistinis gyvenimas jūsų gimtojo krašto žmones įvedė į laimingą ir šviesų kelią.

Trumpai apie mūsų šeimą. Senais laikais mums mokslas būtų vien svajonė. Dabar mes trise — broliai Robertas, Zenonas ir aš — studijuojame, sesuo Zinaidė aštuntoje, o Narutė penktoje gimnazijos klasėje. Tarybų valdžia mums visiems, Lietuvos jaunuoliams, sudarė visas sąlygas mokytis, įsisavinti visa tai, ką geriausio žmonija yra sukūrusi. Ramiai dirbdami, mes su begaline neapykanta sekame niekšingus karo kurstytojų kėslus. Tačiau mes žinome, kad jų šaukiamas karas ne mums, bet jiems neša galutinę pražūtį. Jau niekada mano tėvelio žudikai nešeimininkaus Raguvoje!

Neseniai į mūsų kraštą grįžo keli lietuviai iš Lotynų Amerikos. Tikimės, kad ir Jūs dar pamatysite gimtąją Lietuvą žemę, savo gimines, pažįstamus.

Milda Baltušnikaitė

A.L.D.L.D. REIKALAI

ALDLD 6-tos Apskrities Konferencijos Protokolas

Konferencija atsibuvo 11 lapkričio, 1951 metų, po nuolatinio 715 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

1. Konferenciją atidarė Apskrities pirmininkas Senas Vincas kaip 12:30 val. ir paskyrė mandatų komisijon A. Merkienę ir P. Paserskį.

2. Konferencijos pirmininku tapo išrinktas Senas Vincas, sekr. P. Paserskis.

3. Perskaitytas praeitios konferencijos protokolas, be jokių pastabų priimtas.

4. Mandatų komisija raportavo, kad konferencijoj dalyvauja 15 delegatų nuo 5 kuopų, kaip tai: 10 ir 141 kuopų Philadelphia, Pa., 15 kuopų Gibbstown, N. J., 25 kuopų Baltimore, Md., 30 kuopų, Chester, Pa. ir 133 kuopų, Camden, N. J.

5. Mandatų komisija pateikęs raportą, pirmininkas pakvietė pakalbėti draugą A. Zemaitį iš Baltimore, Md. Žemaitiui pasveikinus konferencijos delegatus, tęsta konferencijos eiga.

6. Apskrities sek. P. Puočio, pirm. Seno Vinco ir ižd. A. Lipčiaus raportai po nekurų pastabų bei paaiškinimų vienbalsiai tapo priimti. Apskrities ižde randasi \$20.54.

7. Iš klausimų kuopų atst. pateiktų raportų iš veiklos, po trumpų diskusijų raportai tapo priimti.

8. Skaitytas laiškas nuo centrinio org. sekretoriaus D. M. Solomsko su konferencijai sveikinimais ir tūlais nurodymais ir padėtinimu apie organizacijos stovį ir veiklą. Laiškas priimtas.

9. Velionies Galkaus reikalu palikta darbuotis tai pačiai komisijai.

10. Phil. Mot. Klub. atstovė A. Merkienė pranešė, kad yra rengiama senam Vincui pagerbimo bankietas su menine programa, atžymėjimui jo 45 metų literatūrinės darbuotės. Įvykis šeštadienį, gruodžio 1 dieną, 414 Green St., Phila., Pa. Pradžia 7:30 v.v.

11. Ateinančiais metais Apskr. konf. nutarta laikyti Baltimore, Md., spalio mėn., o ne lapkričio.

12. Nutarta Apskr. parengimų reikaluose palikti Apskr. komitetui darbuotis.

13. Apskr. valdybon ateiinantiem, 1952 metam, išrinkti šie drg. bei drg.: M. Mulokietė, A. Lipčius, P. Puočis, A. Pranaitis, Senas Vincas, Zalnieraitienė ir Smitienė.

Alternatai: A. Zemaitis, Pleta ir A. J. Smitas.

14. Knygas patikrino J. Smalenskas ir J. Smitienė.

15. Konferencijai einant prie pabaigos, kalbėjo šie draugai: P. Paserskis, A. J. Smitas ir Senas Vincas.

16. Buvo renkamos aukos konferencijos lėšų padengimui.

Aukojo sekamai:	
H. Kušleikienė	\$1.00
P. Baranauskas	2.00
Smitas	2.00
Baltimore's svečias	5.00
Pleta	1.00
Senas Vincas	2.00
Lipčius	5.00
Puočis	1.00
Zemaitis	2.00
Tureikienė	1.00
Merkienė	1.00
Zalnieraitienė	1.00
Slajus	3.00
Yuškauskas	2.50
Paserskis	2.50
Pranaitis	5.00
M. Philadelphietė	1.00
N. Gričionienė	1.00

Viso: \$39.75
Konferencijos pirmininkas, Senas Vincas
Sekretorius Peter Paserskis

Senatorius Henry Cabot Lodge (republikonas iš Connecticut — dešinėje pusėje) ir senatorius James H. Duff (republikonas iš Pensylvanijos) jau turi ir gūzikus pasidarę dėl kampanijos už gen. Eisenhowerio kandidatūrą į prezidentus. Jie mano, kad tik Eisenhowerį republikonai galėtų išrinkti prezidentu prieš Harry S. Trumaną.

LITERATŪRA IR MENAS

APIE OPERETĘ "PEPITĄ" IR JOS PASTATYMĄ CHICAGOJE

Po ilgos Roselando Aido Choro ruošos prie perstatymo operetės "Pepita," pagaliau atėjo toji diena — lapkričio 18. Dar ankstokai prieš trečią valandą publika pradėjo rinktis į Sokolų svetainę, ir prasidėjus operetės įžanginei overtūrai aidėti, svetainė prisipildė meno mylėtojais.

Naturalu, overtūra, kaip ir visa operetės muzika ir dainos turi meksikietišką motyvą — skambų, energingą, žavingą. Orkestras iš šešių ar septynių, dirguojamas taip pat energingos Aido Choro mokytojos-vadovės Daratėlės Yuden, pridavė savitą spalvingumą išpildyme operetės.

Operetė "Pepita," kaip ir daugelis kitų, savo turiniu, neskaitant migloto įvykinto perversmo Meksikoje per tūlą Romero; ketelį bereikšmių frazių apie revoliuciją, pavaizduoja vyriausią jaunų porų romansavimą ir su tuo supintas intrigas bei juoką iššaukiančius pokštus. Trumpai, operetė priklauso prie tos pačios meno kategorijos — "menas menui," kitais žodžiais: muzika, dainos, romanai, pokštai ir... taškas.

Kas liečia vaidybos, visi tiko savo rolėse, pradedant su —

VALDEMARU SALNA — CARLOS rolėje. Jis buvo tipišku Meksikos senioru. Kaip profesionalas dainininkas-vaidintojas, be abejo, galėjo atlikti žymiai geriau savo rolę. Tačiau jį tam trukdė svetima lietuvių kalba, nes kaip kitatautis-latis dažnai "prašėsi" suflojriais (Jokubkos) pagalbos. Dainavime pasirodė meistriškai!

V. JUDZENTAVIČIUS — PEDRO, muzikantų vadovo karčianninko rolėje, vaidino pagirtinai. Jo aiški kalba, žestai, laisvas užsilaukimas scenoje aiškiai rodo, kad tai ne pradinis aktorius.

NANCY LONG — FILIPA, Pedro dukters rolėje taip pat ne pradinė. Ji dainavo ir vaidino kaip tikroji dukterė — "vienatinis turtas" tėvo Pedro, kurį išgelbėjo nuo bankrūto apsigėdama su turtingu amerikiečiu.

JERRY YORK — PEPITA, centrinė operetės figura — "star." Jos dainavimu ir vaidinimu publika tiesiog žavėjosi. Scenoje ji jaučiasi kaip namie. Jos meksikietiškas vikrumas tikrai Pepitai taip tiko, kad geriau nereikia. Ji nustebino publiką ir dainavimu, skambiu stipriu sopranu.

Is Jerry vystosi nauja talentinga aktorė-dainininkė, daro smarkų progresą. Publika ją deramai įvertino gausiais aplođimentais kelias atvėjas. Šie pirmieji — kvartetas nepaprastai žavingai sudainavo vieną dainą "Don't you care," ir publikai reikalaujant tą pačią dainą pakartoję.

JOE NEDVAR — WILSON, amerikiečio tarno-palydovo rolėje, geresnio sunku būtų rasti. Čia jis išdidus, drąsus, čia vėl didžiausias bailys, ir visada sugeba vijurkiškai kaiteliotis. Tai vienas įgudusių aktorių-komikų, kurį publika pamilo matyti scenoje.

P. KRAUCHŪNAS — HEPWORTH, turtingo amerikiečio-tūristo rolėje lyg ant užsakymo tikrai gyveno joje. Pavaizdavo tą tikrąjį amerikietį turto, kuris vaizduojasi sau, kad pasaulis jam priklauso, bet tuo pačiu sykiu ir jo bijo. Įsimyli į Filipą ir kad jos tėvas nesipriešintų jį apsigėdinti, nuperka už \$10,000. Šioje transakcijoje supinta komedija ir Krauchūnas vykusiai ją atlieka.

DOLORES PAZAR — JANE, HEPWORTH sesers rolėje vaidino gražiai. Tai jos pirmas debiutas scenoje. Teko ir dainuoti solo. Jos švelnus balsas maloniai kuteno žiūrovų ausis. Pas ją gabu nestokuoja.

FRANK MIKUZIS — Romero, kontrabandisto rolėje tiko iš stuomens ir liemens. Jojo, apie septynių pėdų figura scenoje dominavo. Tik, kaip kitiems čia augusiems, taip ir jam nelengvai duoda-

si valdyti lietuvių kalbą. Tas nemažai trukdo vaidinime visame pilnime. Bet nežiūrint to, kaip pradinis vaidintojas išpildė savąją rolę su pliusu.

Tai vyriausieji charakteriai operetės "Pepitos." Be jų, visas choras papildė vaidžus spalvingais Meksikos kostiumais, meliodingomis dainomis bei šokiimu. Scenerijos taip pat darė gražų įspūdį, kurios buvo pritaikytos tikrajam Meksikos peizažui.

Bendrai paėmus, operetė muzikiniu atžvilgiu davė publikai nemažą pasitenkinimo. Paruošimui jos Roselando Aido Choras įdėjo nemažai darbo ir lėšų. Savaiame suprantama, daug energijos ir kruopštaus darbo paaukojo choro dirigentė ir mokytoja — Daratėlė Yuden.

Kaip atrodo, publika tą gerai įvertino, atsilankydama ir gausiais aplođimentais. Tą patvirtino ir gausi įteiktų gėlių kaip vaidintojams, taip mokytojai D. Yuden.

Zinoma, būtų galima surasti šen ir ten tūlą netikslumą, kurių ateityje reikėtų vengti, bet į smulkmenas nesigilinsime. Tik norisi pastebėti tą, kad pertraukos tarpe aktų buvo biskį perilgos. Be to, kai kurie iš publikos perdaug užimti kokiais tai reikalais, nuolat šnekučiuojasi laike vaidinimo, ir tas sudaro bereikalingą užėsį svetainėje. Jei yra kokio reikalai ar noras pasikalbėti su savo artimais, tas galima atlikti pertraukose arba užsibaigus perstatymui.

Viliuos, kad šias pastabas priimsite sportiškai ir būsimuose panašiuose parengimuose būsime korektiškesni. Tuomi pasitarnausime ir sau ir vaidintojams scenoje.

Muzikas.

Lietuvaitė — būsimoji kino aktorė

S. PAULO. — Paskutiniu laiku, tarp naujų prekybos bei pramonės šakų, Brazilijoje pradeda kaupti daugiau atidos ir į nacionalinę filmų gamybą. Kadangi ši nauja pramonės šaka tebėra tik pačioje vystymosi pradžioje, tai ir aktoriai yra renkami iš radijo, teatro ir iš pačios liaudies tarpo.

Prieš kurį laiką susiorganizavusi nauja kino bendrovė "Oceania Films" priėmė į savo aktorių tarpą ir sanpauliečiams gerai žinomą Norkaičių dukrelę Regina. Regina šioje meno šakoje yra pirmieji žingsniai, bet būdama drąsi, gražios fizinės sudėties ir turėdama tvirtą valią nugalėti visus sunkumus, tikisi tikslą pasiekti.

Šiomis dienomis Regina sukako 20 pavasarių. Tąja proga Norkaičių namuose Vila Zelinoje įvyko gražios vaidės. Be jos artimų draugių ir jos tėvelių draugų, dalyvavo ir "Oceania Films" direktoriai bei naujosios aktorės kolegos. Kaip Reginos ir jos tėvelių bičiuliui, teko dalyvauti ir šių žodžių autoriui, už ką tariau prieteliška ačiū ir linkiu, kad jaunoji ir ryžtingoji Regina netolimoje ateityje pasiektų žymios kino filmų aktorės vietą.

Juodpėnietis.

Naujos plokštelės Urugvajuje

MONTEVIDEO. — Iš mūsų radijo pusvalandžio jau pasigirdo naujos, lietuvių liaudies dainų plokštelės, kurias įdainavo Felicijos Vaitkevičienės, Lucijos Revuckienės ir Petro Lapinsko trio.

Naujosios plokštelės užsirekomendavo visai tinkamai ir daro malonų įspūdį. Jų dainos visiems pažįstamos, visoje Lietuvoje populiarios, dainininkų dainavimas darnus, balsai švelniai skambūs, ypač F. Vaitkevičienės stiprus ir reikiamai valdomas sopranas, daug žada dainomis neturtingai mūsų kolonijai, jei tik dainininkė šioje srityje daugiau pasidarbuos.

ETNOGRAFU EKSPEDICIJA

VILNIUS. — Po beveik mėnesį trukusios ekspedicijos Tarybų Lietuvos šiaurinių rajonų kolūkiuose sugrįžo Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvos istorijos instituto etnografų grupė, vadovaujama etnografijos sektoriaus vedėjo drg. Z. Kutorgienės. Jau praėjusių metų ekspedicijos patyrimas parodė, kad etnografinis kolūkių buities tyrimas yra svarbus ir atsakingas, bet drauge ir nelengvas uždavinys. Dėl to šių metų ekspedicijai buvo iš anksto kruopščiai pasiruota. Į numatomus tyrinėti rajonus atliktos žvalgybinės išvykos įgalino ekspedicijos narius iš karto sukaupti dėmesį į pačių būdingiausių tai vietoje reiškinį tyrimą. Daugiausia dėmesio buvo kreipiama į šias kolūkinio gyvenimo puses: 1. kolūkių gamybinę buities ir darbo organizaciją, 2. kolūkinio kaimo kultūrinis ir visuomeninis-politinis veidas, 3. kolūkiečių šeimos buitis, 4. naujoji tarybinė tautosaka, liaudies menas, tekstilė, liaudies architektūra ir t.t.

Pagrindiniai ištyrinėjusi Jonišio rajono Stalino vardo kolūkių ir Linkuvos rajono Karolio Požėlos vardo kolūkių, be to, papildomai susipažinusi su kai kuriais būdingomis kolūkinės buities pusėmis Jonišio rajono Juliaus Janonio vardo, "Gegužės Pirmosios," "Auroros," Mičiurino vardo kolūkiuose, ekspedicija surašė apšiai medžiagos šiaulių srities kolūkių buičiai visapusiškai nušviešti.

Kaip vieną būdingiausių sustambintų kolūkių buities bruožų, reikia pažymėti nepaprastą darbo entuziazmą, kurio nebuvo ir negalėjo būti buržuaziniame kaime. Gamybiniai žemės ūkio ir gyvulininkystės išvystymo planai įvykdomi prieš laiką. Už darbadienius gautasis atlyginimas žymiai viršija ankstesnes pavienio valstiečio šeimos pajamas.

Sąryšy su ekonominio gerbūvio pakilimu ekspedicija atžymėjo žymų šių rajonų kaimo kultūrinio bei politinio lygio pakilimą. Kolūkiuose plačiai paplitę tarybinė spauda, radijas, kinas, sportas ir meninė saviveikla. Dažnai rengiamos ekskursijos į tolimesnes Tarybų Lietuvos ir Tarybų Latvijos vietas. Kai kurie kolūkiai (Linkuvos rajono Karolio Požėlos vardo) ištiesai radiofikuojami. Į aktyvų visuomeninį gyvenimą įsijungę šimtai moterų. Moterys iškeltos į atsakingas fermų vedėju vietas, o dviejuose Jonišio rajono kolūkiuose — Juliaus Janonio ir Dzeržinskio vardo — į kolūkių pirmininkus. Nemaža moterų įeina į kolūkių valdybas. Moterų darbui palengvinti Juliaus Janonio ir Mičiurino vardo kolūkiuose sėkmingai veikia sezoniniai vaikų darželiai.

Drauge su buities kitėjimu pastebimai keičiasi ir liaudies dainų repertuaras. Ekspedicija užrašė 347 liaudies dainas su melodijomis, kurių tarpe 10 naujų kolūkinį dainų. Buvo užrašyta nemaža pasakojimų apie Karolio Požėlos veiklą ir jo įtaką kaimo proletariatui jo gimtinėje, dabartiniame Karolio Požėlos vardo kolūkyje, apie šių rajonų darbo valstiečių pasipriešinimą hitleriniams okupantams ir t.t.

Ekspedicija suinventorizavo eilę senų architektūrinių paminklų, jų tarpe vieną 1761 metų pastatą (klėtį), įdomių architektūrinių proporcijų ir planų, porą 200 metų amžiaus ožinio tipo malūnų ir kt. Padaryta 3,000 foto nuotraukų, jų tarpe nemaža liaudies tekstilės, raštų pavyzdžių ir įvairių kitų liaudies meno dalykų.

Poilsio dienomis ekspedicijos nariai perskaitė Jonišio ir Linkuvos rajonų valstiečiams eilę paskaitų mokslo populiarizacijos ir žemės ūkio bei gyvulininkystės išvystymo temomis. Jonišio rajono Stalino vardo kolūkių bibliotekai papildyti ekspedicija padovanoto daugiau kaip 50 vertingų grožinės literatūros ir kt. knygų.

Ekspedicija savo darbo metu jautė nuosirdžią vietos partinių ir tarybinių organų paramą, kuri žymia dalimi nulėmė ekspedicijos darbo sėkmingumą.

Remdamasis šiemet ir praėjusiais metais surinkta etnografinė medžiaga, Lie-

buvo vietoje ir harmonizavosi Napoleono Budreikos akompanimentas, tik gal truputį perstiprus ir nepaisas dainos vibracijos atrodė smuikas, bet ir jis nesugadino bendrojo gero įspūdžio.

Sveikiname naują mūsų meno pajėgą ir linkime vis didesnių laimėjimų. "Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias."

P. Kartagenas.

tuvos istorijos instituto etnografijos sektorius yra užplanavęs 1952 metais parengti mokslinį darbą apie šiaurinių Tarybų Lietuvos rajonų kolūkių buiti. Be to, remiantis šių ekspedicijų medžiaga, bus paruošta eilė mokslinių pranešimų Pabaltijo etnografų konferencijai, kuri įvyks šių metų rudenį Vilniuje.

A. Vyšniauskaitė.

Kultūrinės žinios iš Lietuvos

ZEMAITĖS ALBUMAS

Grožinės literatūros leidykla ruošia spaudai lietuvių liaudies rašytojos Julijos Zemaitės albumą.

Jame bus išspausdintos nuotraukos ir portretai iš Zemaitės gyvenimo, pateikti vaizdai iš jos gimtojo kaimo, rankraščių ir leidinių foto-reprodukcijos ir t. t. Albumui medžiagą surinko J. Rymantas.

TARMIŲ TYRIMO EKSPEDICIJOS

Vilkaviškio, Šakių, Marijampolės, Kazlų-Rūdos ir kituose rajonuose lankėsi Lietuvių kalbos instituto surengtosios tarmių tyrimo ekspedicijos. Surinktoji medžiaga bus panaudota lietuvių kalbos tarmių atlasui sudaryti.

Atvykusiems mokslo darbuotojams-lituanistams gyvai talkininkavo vietos inteligentija, o ypač moksleiviai.

VILNIUS. — Vilniaus Dailės instituto ruošia plačiai pažymėti 150 metines nuo garsaus Vilniaus dailininko K. Rusecko gimimo. K. Ruseckas yra vadinasios "Vilniaus mokyklos" kūrėjas, iš kurios mokėsi vėlyvesniųjų metų lietuvių menininkai.

Jubiliejaus proga numatyta surengti didelę K. Rusecko kūrinių parodą. Joje bus išstatyta daugiau kaip 100 peizažų, portretų, etūdų.

Per ilgą laiką eilė Rusecko kūrinių neteko savo pirmykščio vaizdo, nubluko. Dabar muziejaus restauracijos dirbtuvėse šie kūriniai atgaunjami. Restauruojama didelė drobė "Šerno medžioklė," menininko autoportretas, eilė peizažų.

1000 KAIMO SPORTININKŲ MAŽEIKIŲ RAJONE

MAŽEIKIAI. — Šiais metais visuose Mažeikių rajono kolūkiuose (ju čia yra 21) įsteigti sporto draugijos "Kolūkiečiai" sporto kolektyvai. Į juos nariais istojo daugiau kaip 1000 kaimo jaunuolių. Rajono kolūkiuose kultivuojamas futbolas, krepšinis, tinklinis, lengvoji atletika, boksas, sunkumų kilnojimas, dviračių sportas, stalo tenisas, šachmatai ir t.t.

MOKSLINĖ EKSPEDICIJA KOLŪKIUOSE

VILNIUS. — Mokslių akademijos Eksperimentinės medicinos institutas suorganizavo mokslinę ekspediciją siekiant iširti kolūkiečių sveikatingumo pakilimo klausimus.

Ekspedicijos dalyviai aplankė Telšių, Varnių, Plungės, Priekulės ir Šilutės rajonus. Telšių rajone vien tik "Naujo gyvenimo," "Raudonojo Spalio" ir Karlo Markso vardo kolūkiuose buvo iširta daugiau kaip 1,000 kolūkiečių sveikata. Kolūkiečiai vietoje nemokamai aprūpinami vaistais. Ekspedicija dirba trimis grupėmis, kiekviena grupė aprūpinta kilnojama laboratorija.

Kolūkiuose moksliniai darbuotojai paskaitė nemažą paskaitų apie užkrečiamąsias ligas ir kovą su jomis, apie žmogaus kilmę ir kitomis temomis.

GASTROLĖMIS Į UKRAINĄ

VILNIUS. — Liaudies dainų ir šokių ansamblis (meno vadovas — Stalininės premijos laureatas J. Švedas) plačiai žinomas visoje šalyje. Jis yra gastroliauvęs Maskvoje, Leningrade, Pabaltijo respublikose ir kitur. Per J. V. Stalino septyniasdešimtmečio minėjimą ansamblis koncertavo Maskvoje, Didžiajame teatre.

Neseniaj ansamblis gavo pakvietimą aplankyti Ukrainą. Gastrolės čia truks 1.5 mėnesio. Ansamblis ruošia šiai kelionei koncertą "Rinktinė," kurio programą sudarys didžiausio pasisekimo susilaukę lietuviški šokiai, žaidimai, dainos.

3 pusl.—Laisvė (Liberty) Seštadien., Gruodis-Dec. 1, 1951

Camden, N. J.

Mūsų vartininkas Camdenietis susivienijo su Philadelphiajos vartininkais ir dabar dirba išvien.

Laisvės skaitytojas P. Kavalūnas jau treči metai serga. Jo liga yra ilga ir sunki, nervaldo kojų, nė rankų. Todėl draugai ir draugės nepamirškite aplankyti šią nelaimingą ligonį.

Lapkričio 24 d. apsigėdė Amelia Patalavičiūtė iš Haddon Heights, N. J. Apsigėdė su angliu tautybės jaunikiu iš Villanova, Pa. Jo pavardė George Tyler. Vestuvės buvo labai iškilmingos. Svečiai suprašyti net iš trijų tautų. Mas, buvusi Patalavičienė ištekėjo už rusų tautos vyro. Per tai šių vestuvių publika pasidarė labai mišri — lietuviai, rusai ir anglai. Po vestuvių jaunavedžiai išskrido į saulėtą Floridą praleisti mėdau mėnesį. Paskui parvažiuos į Villanovą ir apsigyvens savo naujam name, kuris baigiamas statyti.

George Tyler turi atsakingą vietą prie Philadelphia Electric kompanijos. Amėlia tam pačiam ofise dirbo už sekretorė. Matoma, susimylėjo ir nutarė apsigyventi.

Oras kasdien mainosi, tai lyja, tai šalta, tai ir vėl šilčiau. Bet sniego pas mumis dar nėra.

Girdėjau, kad mūsų apylinkės lietuviai rengiasi dalyvauti bankiete Seno Vinco pagerbimui, kuris atsisbus gruodžio 1 d., 414 Green St., Philadelphia, Pa. Tas Pats

Cleveland, Ohio

Nesmagi žinia

Mūsų mylima draugė Agotėlė Palton sunkiai serga. Padaryta sunki operacija viduriuose. Jau pora savaičių praėjo, o ji vis dar tebėra silpna. Mes, jos draugės, labai apgailėstaujame ir ilgimės Agotėlės. Sveika būdama ji visur būdavo su mumis organizacijose. Draugė linksmo būdo ir su ja susitikimas ir pasikalbėjimas visuomet priduoavo malonumo. Kiekvienam, kas tik pasiskubavo savo bėdomis, jina būdavo pasiruošusi padėti, kiek tik išgali.

Šiandien mūsų Agotėlė bejęgė, parblokšta sunkios ligos. Dingo šypsniš jos veide. Ka tik akis atveria, ir vėl turi užsidaryti. Skausmai kankina.

Kankinasi ir jos gyvenimo draugas, kuris ją taip myli, bet negali jai padėti jos skausmuose. Taip ir mes, kurie pažįstame Agotėlę, pasiimtu-mėme dalį skausmų nuo jos, jei tik būtų galima, kad tik jai padėjus prisiekti iš tos negeistinos lovos.

Visi mes iš gilumos širdies veliname jai greičiausiai pasveikti. Taipgi draugui Paltonui veliname ištvėmės. Turėkime viltį, kad Agotėlės liga praeis, kaip ta baisi audra. Vėl prašvis saulutė ir gyvenimas persimainys, bus linksmesnis. Ir vėl būsime visi kartu minguose ir sueigos.

Agotėlė Palton guli Huran Road Hospital, 13921 Terrace Rd., Room 210. Eva Simans

Baltimore, Md.

Klaidos pataisymas

Lapkričio 17 d. korespondencijoje iš šio miesto yra įvykus klaida. Ten pasakyta, kad "dėdė buvo priverstas brolių vaikį palikti gyventi savo bute" ir t.t. Turėjo gi skambėti taip: "Dėdė buvo priverstas parduoti savo namą, palikdamas brolių vaikį gyvenantį savo name, o pats išėjo gyventi pas savo sūnų."

Atsiprašome už klaidą.

Redakcija

Lietuvių Kultūrinio Centro Reikalai

Suvažiavimo sveikinimai su aukomis

Lietuvių Namų Bendrovės suvažiavimas, įvykęs lapkričio 24 d., buvo skaitlingiausias iš visų buvusių Namų Bendrovės suvažiavimų. Su sveikinimais aukų sukelta taipgi žymiai daugiau, negu kituose šios Bendrovės suvažiavimuose. Viso sukelta \$1,208.00. Aukavo sekami:

Jonas Urbonas, Brooklyn, N. Y., įstojo į Garbės Narių skyrių	\$500.00
Bostonietis įstojo į Garbės narių skyrių	110.00
Jonas Gužas įstojo į Garbės narių skyrių	110.00
Katrina Petrikienė įstojo į Garbės Narių skyrių	105.00
Elzbieta Duobienė, Rochester, N. Y., savo mirusio vyro atminčiai	25.00
Ona Walmus, Brooklyn, N. Y., savo mirusio vyro atminčiai	25.00
Maspethietis	25.00
J. Ragauskis, Shelton, Conn.	10.00
J. Deltuva, Hanover, Md.	10.00
LDS Pirma Apskritis, Massachusetts valst.	10.00
L. Tilvikas, Easton, Pa.	10.00
Felix Malkaitis, Easton, Pa.	10.00
Vladas Danielius, Easton, Pa.	10.00
LDS 103 kuopa, Ridgewood, N. Y.	10.00
LLD 55 kuopa, Ridgewood, N. Y.	10.00
M. ir J. Strizauskai, Waterbury, Conn.	10.00
J. ir S. Cedronai, Brooklyn, N. Y.	10.00
Valis Bunkus, Brooklyn, N. Y.	10.00
Emilija Simanavičienė, Brooklyn, N. Y.	10.00
S. Sasna, Brooklyn, N. Y.	10.00
V. Kancevičius, Haverhill, Mass.	5.00
Kultūros Centro rėmėja, Richmond Hill, N. Y.	5.00
J. J. Gittzus, Bedford, Mass.	5.00
R. Raulušaitis, Worcester, Mass.	5.00
R. Placenis, E. Toledo, Ohio	5.00
L. Bekešienė, Rochester, N. Y.	5.00
Moterys Klubas, Rochester, N. Y.	5.00
Juozas Banaitis, Flushing, N. Y.	5.00
LLD 6 kuopa, Brockton, Mass.	5.00
K. ir I. Levana, Brooklyn, N. Y.	5.00
P. Šlajus, Eddystone, Pa.	5.00
A. Lipčius, Eddystone, Pa.	5.00
Antanas Balčiūnas, Richmond Hill, N. Y.	5.00
Ch. Devetska, Laurelton, N. J.	5.00
Juozas Steponaitis, Brooklyn, N. Y.	5.00
Moterys Klubas, Brooklyn, N. Y.	5.00
LLD 28 kuopa, Waterbury, Conn.	5.00
V. Yokubonis, Waterbury, Conn.	5.00
Amskiai, Brooklyn, N. Y.	5.00
Jankietis	5.00
Peter ir Anne Seder, Canal Fulton, Ohio	5.00
Wm. ir Mary Kulikai, Brooklyn, N. Y.	5.00
Antanas Janušonis, Newark, N. J.	5.00
F. J. Repšys, Hartford, Conn.	5.00
Mary Kreivėnas, Brooklyn, N. Y.	5.00
L. Šalaviejus, Hartford, Conn.	5.00
Petras Zurbas, Brooklyn, N. Y.	5.00
P. ir A. Bečiai, Great Neck, N. Y.	5.00
Zigmas Gailiūnas, Brooklyn, N. Y.	5.00
F. ir M. Imbras, Pittsburgh, Pa.	3.00
K. Danisevičius, Waterbury, Conn.	3.00
P. Bokas, Waterbury, Conn.	3.00
Jonas Barzdaitis, Brooklyn, N. Y.	3.00
J. Sabaliauskas, Brooklyn, N. Y.	3.00
L. Slakis, Rochester, N. Y.	2.00
J. ir K. Vaicekuskai, Binghamton, N. Y.	2.00
Napoleonas Kisielius, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Grinis, Waterbury, Conn.	2.00
O. Krasnickas, Waterbury, Conn.	2.00
V. Krasnickas, Waterbury, Conn.	2.00
K. Subaitis, Waterbury, Conn.	2.00
S. Brusokas, Brooklyn, N. Y.	2.00
Gus Diržulaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00

Visiems aukotojams širdingai aciu. Tai gausi Lietuvių Kultūriniam Centrai parama.

Liet. Namų Bendrovės Valdyba

Dešinėje pusėje Leon Jouhaux, pirmininkas Francūzijos "Darbo jėgos," gavęs Nobelio premiją už suskaldymą Francūzijos darbo unijų. Nobelio premijų komisija tai paskaitė didžiausiu jo pasidaravimu "dėl taikos."

Kinijos Liaudies laimėjimai

Kinijos Liaudies Laimėjimai

1949 metų spalio mėnesio 1 dieną, susirinkusi Pekine, Liaudies politinė konsultatyvinė konferencija, išreikšdama visos Kinijos tautų valią, paskelbė Kinijos Liaudies Respublikos susikūrimą ir sudarė Centrinę Liaudies vyriausybę su išmėgintu kinų tautos ir komunistų partijos vadu Mao Cze-dunu priešakyje. Didžiosios kinų tautos gyvenime prasidėjo nauja era, nacionalinės nepriklausomybės, laisvo, demokratinio vystymosi era.

Supuvusio reakcinio gominaninio režimo, nacionalinės išdavystės, feodalinės ir kolonijinės priespaudos režimo, panaikinimas Kinijoje buvo naujas galingas smūgis visai kapitalizmo sistemai, rimtas pasaulinio imperikalizmo pralaimėjimas. Didžioji kinų tautos pergalė prieš jungtines vidaus reakcijos ir tarptautinio imperikalizmo jėgas turi pasaulinę-istorinę reikšmę. Ši pergalė ne vien tik nukreipė kinų tautos gyvenimą nauja vaga, bet ir iš pagrindų pakvietė jėgų tarpusavio santykius tarptautinėje arenoje taikos, demokratijos ir socializmo jėgų naudai.

Kinijos Liaudies Respublika sutinka savo antrąsias metines su milžiniškais laimėjimais visose ekonominio, politinio ir kultūrinio gyvenimo srityse. Didžioji kinų tauta per trumpą laiką pasiekė pasaulinius - istorinius laimėjimus.

Kinų tauta, sutriūskusi, komunistų partijai vadovaujant, imperialistinių grobių kariuomenę, pradėjo statyti naują gyvenimą labai sunkiomis sąlygomis. Senoji Kinija buvo imperialistinių valstybių pusiau kolonija. Feodalinė dvarinikiška santvarka skurdino ir smaugė vargumėnę bei vidutinę valstietiją, stabdė ne vien tik žemės ūkio, bet ir visos šalies vystymąsi. Per tą laiką, kai Kinijoje viešpatavo imperialistiniai grobuonys, jos ekonomika buvo rimtai sugriauta.

Liaudies valdžia panaikino visas imperialistinių valstybių privilegijas Kinijoje, konfiskavo iš stambiosios (kompradorinės) buržuazijos fabrikus, gamyklas, bankus, rūdymus, ir kitus ekonominius turtus. Geležinkeliai, žymi upių, jūrų ir automobilių transporto dalis, paštas ir telegrafas tapo valstybės nuosavybe.

Sėkmingai naikinama feodalinė žemėvaldos sistema.

Finansinio - ekonominio komiteto prie Kinijos Centrinės liaudies vyriausybės Administratyvinės tarybos duomenimis, Kinijos pramonės valstybinis sektorius 1950 metų pradžioje apėmė 70 procentų anglies iškasimo, 90 procentų plieno lydymo, 50 procentų ketaus gamybos, 78 procentus elektros energijos gamybos, 70 procentų mašinų gamybos ir 50 procentų tekstilės gamybos. Tuo būdu Kinijos liaudies valstybė, užimdama ekonomikoje vadovaujančias pozicijas, turi visišką galimybę reguliuoti nacionalinės ekonomikos vystymąsi reikalinga jai kryptimi.

Kinijos komunistų partija parengė šalies industrializavimo programą artimiausiems 10-15 metų. Pirmoji Liaudies politinės konsultatyvinės tarybos sesija paskelbė kursą į šalies industrializavimą kaip valstybinės ekonominės politikos pagrindą. Šios išmintingosios politikos vykdymas atitinka pagrindinius visos kinų tautos interesus ir yra karštai jai remiamas.

Siuo metu pramonės dalis bendrojoje Kinijos nacionalinės ekonomikos apimtyje ten-

sudaro apie 10 procentų. Bet didvyriškoji kinų tauta smarkiai spartina tempus ir jau yra pasiekusi industrijos išvystymo srityje žymius rezultatus. 1950 metais pramonės produkcija viršijo 1949 metų lygį: ketaus — 11,4 karto, plieno — 7,8, cemento — 3,8, mašinų gamybos — 3 kartus. Anglies iškasimas 1950 metais padidėjo palyginti su 1949 metais 37 procentais, o elektros energijos gamyba — 30 procentų. Kinijoje plačiai išsivystė patriotinis gamybinis lenktyniavimas už produkcijos išleidimo padidinimą ir jos kokybės pagerinimą. Tarybinių stachanovinių pavyzdžių Kinijos patriotai naudoja priešakinis darbo metodus.

Nepaprastai didelę reikšmę Kinijos industrializavimui išvystymui turi nesavanaudiška pagalba Tarybų Sąjungos, siunčiančios į Kiniją stakles, mašinas, įvairius įrengimus. Tarybiniai specialistai padeda kinų tautai greičiau ir pilniau panaudoti milžinišką Tarybų Sąjungoje sukauptą liaudies ūkio statybos patyrimą.

Kad kinų tauta galėtų sėkmingai išspręsti šalies industrializavimo uždavinį, ji turi padaryti galą dvarinikiškos žemėvaldos liekanoms ir duoti laisvę gamybinėms jėgoms kaime. Tai pasiekama vykdančiomis žemės reformą, perduodant dvarininkų žemes mažžemiams ir bežemiams valstiečiams.

Siuo metu žemės reforma įvykdyta teritorijoje, kurioje gyvena 290 milijonų žmonių iš 400 milijonų visų kaimo gyventojų. Išskyrus rajonus, kuriuose daugiausia gyvena nacionalinės mažumos, žemės reforma bus baigta vykdyti 1952 metais.

Žemės reformos įvykdymas ir valstybės pagalba valstiečiams neregėtai pakėlė pastarųjų gamybinį, politinį aktyvumą. Kinijos kaime auga kooperatiniai valstiečių susivienijimai. Valstiečiai, dirbantieji dabar ne dvarininkams, o sau patiems, išaugina gausius derlius. Palyginti su 1949 metais, grūdinių kultūrų derlius 1950 metais padidėjo 14 procentų, medvilnės derlius — 58,9 procento. Išaugo arbatžolė, džuto ir kitų techninių kultūrų gamyba.

Kinų tauta, kuri išdavikiškos Čan Kai-ši kliekos viešpatavimo metais vilko pusbaudį egzistavimą, dabar ne tik kad apsirūpino žemės ūkio produktais, bet sugebėjo taip pat suteikti pagalbą badaujančiai Indijos liaudžiai. Pagal sutartį, sudarytą su Indijos vyriausybe, Kinija tiekia Indijai 516 tūkstančių tonų maisto produktų.

Milžinišką reikšmę žemės ūkio atkūrimui ir tolesniam išvystymui Kinijoje turi liaudies vyriausybės iniciatyva vykdomi darbai užtvankoms remontuoti. Šiuose darbuose dalyvauja milijonai valstiečių ir darbininkų.

Didelius laimėjimus liaudies Kinija pasiekė sutvarkydama finansus, vidaus ir užsienio prekybą. Nutraukta infliacija, stabilizavosi ir pradėjo mažėti rinkų kainos. Sėkmingai realizuota pirmoji liaudies respublikos paskola. 1950 metais pirmą kartą per daugelį dešimtmečių Kinijos užsienio prekybos balansas buvo aktyvus: eksportas viršijo importą 9,5 procento. Pirmąją vietą prekyboje su Kinijos Liaudies Respublika užima Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos šalis.

Senojeje Kinijoje 90 procentų gyventojų buvo neratinti. Dabar kinų tauta sėkmingai likviduoja amžius truskų savo atsilikimą. Įvestas nemokamas apmokymas. 1950 metais respublikoje dirbo 400 tūkstančių pradinių bei vidurinių mokyklų, kuriose mokėsi apie 31 milijoną žmonių. Naujojoje Kinijoje yra 201

aukštoji mokykla: jose mokosi daugiau kaip 128 tūkstančiai studentų. Milijonai darbininkų ir valstiečių mokosi miesto ir kaimo vakarinėse mokyklose neratungumui likviduoti, bendrojo lavinimo kursuose.

Kinijoje dirbamas didelis darbas liaudies sveikatos apsaugai išvystyti. Sio metu visuomeninių ligoninių skaičius išaugo palyginti su gominanininkų viešpatavimo laikotarpiu daugiau kaip pusterčio karto. Daugiau kaip 80 procentų visų Kinijos apskrčių yra ligoninės ir sanitariniai punktai. Respublikoje įsteigta daugiau kaip 20 tūkstančių vaikų lopšelių. Auga darbininkams skirtų sanatorių bei poilsio namų skaičius.

Naujojoje Kinijoje sėkmingai vystosi literatūra, menas, meninė saviveikla.

Tapusi savo likimo šeimininke, kinų tauta užėmė deramią vietą kovos už taiką, demokratiją ir socializmą stovykloje. Neseniai Kinijoje pasibaigė kampanija parašams rinkti po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi dėl Tainkos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių. Kreipimą pasirašė 343,808,541 žmogus. Kinų tauta nori taikos ir gins ją iki galo.

Kinų tauta nėra vienšia savo kovoje už taiką. Ji nuolat jaučia brolišką paramą bei pagalbą galingosios Tarybų Sąjungos, su kuria Kinijos Liaudies Respublika yra sudariusi draugystės, sąjungos ir savitarpio pagalbos sutartį.

Tarybų Sąjungos ir Kinijos tautų draugystė yra nesugriauinama. Ji sustvirtina kraujingą kovą prieš bendrąjį priešą — Japonijos imperialistus.

V. Akšinskis

Jungtinių Valstybių distrikto federalinis teisėjas Matthew F. McGuire išmetė valdžios bylą prieš Dr. W. E. B. DuBois ir kitus Taikos Centro žmones. Jis pareiškė, kad valdžios advokatai neįrodė kaltinimo, būk tie taikos šalininkai veikė kurios nors valstybės naudai, bei buvo kokios nors svetimos valstybės agentai. Teisėjo McGuire pasielgimas skaitoma dideliu smūgiu reakcijai.

Lenkijos-Bulgarijos prekybinė sutartis

VARSUVA, liep. 13 d. — Kaip rezultatas derybų, vykusių draugystės ir savitarpio supratimo dvasia, Varšuvoje pasirašyta Lenkijos-Bulgarijos dveju metų prekybinė sutartis 1951-1953 m. Tiek šią sutartį Lenkija tiek Bulgarijai garvežius, vagonus, valcuotus dirbinius, cinką, koksą, mašinas, stakles, metalo dirbinius, tekstilės ir kitokias prekes bei žaliavas. Bulgarija eksportuos į Lenkiją spalvuotųjų metalų rūdas, odas, tabaką, ryžius, vynuoges, vyusus ir eilę kitų prekių.

Paryžius. — Politinis Jungtinių Tautų seimo komitetas didžiulį balsų daugumą užgynė siūlymą priimt Italiją į Jungt. Tautas.

SKAITYK IR MOKYKI

Taip antai, pirminių plėšriųjų ir pirminių naguočių kūno sandaras yra giminiškas tarp savęs ir su senovės vabzdžiaėdžiais. O senovės vabzdžiaėdžiai turi daug bendrų giminiškų bruožų su triaso laikotarpio pirminiais žinduoliais, būtent, su senoviniiais sterbliniais gyvuliais.

Stebėdami žinduolių klagės istoriją, mes matome, kad tos gausios dabartinių gyvulių formos išsivystė ir išspecializavo palyginti iš nedaugelio protėvių formų. Tos protėvių formos buvo dar mažai specializuotos. Jose glūdėjo užuomazgos tų pagrindinių sandaro bruožų, kurie išsiplėtojo jų įvairiuose ir gausinguose palikuonyse. Bendri pradiniai protėvių požymiai palaipsniui darosi sudėtingesni ir susiskaido jų palikuonyse. Tai atsitinka todėl, kad gyvūnai prie įvairių gyvenimo sąlygų prisitaiko labai įvairiais būdais. Vienai palikuonyse prisitaiko vienu būdu, išsivystydami vienus bruožus, kiti pletojasi kita kryptimi. Pagaliau, atsirado tie įvairūs kūno sandaro požymiai, kurie būdingi atskiroms žinduolių rūšims, šeimoms ir būriams.

Kai kurios bendro pradinio žinduolių kamieno šakos išnyko iš žemės paviršiaus, nepalikusios palikuonių, pavyzdžiui, daugybė pirminių plėšriųjų ir pirminių naguočių. Kitos šakos, kisdamos ir prisitaikydamos, rodo vis daugiau ir daugiau įvairių formų ir duoda pradžią vis naujoms ir naujoms jaunosms bei gyvybingoms šakoms. Pagaliau, trečiosios, nors ir išliko iki mūsų laikų, bet jau seniai sustojusios raidose ir nyksta mūsų akyse — jos neišlaiko besikeičiančių gyvenimo sąlygų spaudimo. Žinduolių tarpe mes žinome tokių nykstančių šakų, "gyvų iškasenų" pavyzdžių. Tai kloakiniai ir sterbliniai. Šis betarpiš senovinių žinduolių kamieno tęsinys yra labai brangi mokslui medžiaga; jų pažinimas atidengia praeities uždangą ir padeda spręsti daugybę gyvulių raidos klausimų.

97. Naminiai gyvuliai.

Naminiais gyvuliais vadinami tokie žinduoliai, kurie ne tik iš senovės buvo žmogaus prijaukinti, bet ir reguliariai veisėsi žmogaus ūkio sąlygoje. Laukiniai gyvuliai nelaisvėje veisiasi nereguliariai, o kiti ir visai nesiveisia.

Naminiam gyvuliui labai būdinga didelė veislių įvairovė; viena ar kita gyvulio rūšis (karvė, arklis ir kt.) skaidosi į visą eilę smulkių, jai priklausančių, veislių.

Žmogus, ilgą laiką atrenkdamas veisles su smulkiais, bet pastoviais, paveldėjimo keliu perduodamais nukrypimais, sugebėjo gauti vieno ar kito gyvulio daugelį naujų veislių. Kol atranka buvo daroma nesąmoningai, naujų veislių formavimas trukdavo labai ilgai. Tačiau po to, kai žmogus suprato atrankos proceso esmę, naujų veislių išauginimas pasidarė greitesnis ir lengvesnis. Išmokęs naudotis atrankos procesu, žmogus gali kai kuriais atvejais (pavyzdžiui, vištas) išauginti naują veislę tiesiog "pagal užsakymą" ir labai trumpu laiku.

Auginant naujas ir gerinant senas veisles, gerų rezultatų duodama tinkamas gyvulių kryžaviavimas.

—
Šunies kilmė. Šuo buvo pirmutinis naminis gyvulys. Jį prijaukino žmogus, būdamas dar bas tūnas-medžiotojas. Kultūrinio gyvenimo pradžioje šuo buvo pirmasis žmogaus palydovas. Senovinio šunies protėvis buvo, matyt, vienas iš senovinių vilkų-šakalų — nedidelis plėšrus žvėris. Iš šakalo kilo send-

vinis šuo — dirpinis šuo buvo plačiai paplitęs Europoje dar naujajame akm amžiuje. Špicas, nedidelis smailu snukiu ir užrieta štin uodega, yra vienas iš tūniausių dūrpinio šunies, dinasi, ir senovinio šakalikuonių.

Kasant Ladogos perka rasta liekanų ir kitos senovinio šunies veislės. Jis bu stambesnis, negu dirpinis šis ir kilęs, greičiausia, irgi iš jaukinto vilko. Iš dabartinių veislių artimiausį jai bus skalikai, eskimų šunys; kai kurios kitos šiaurinės šunų veislės. Vilkas, kaip manoma yra protėvis ir aviganio šunies, kuris saugojo bandas dar labai senais laikais. Tačiau naujausiais duomenimis reikia manyti, kad visos įvairiausios naminio šunies veislės yra kilusios iš vėlybesniojo trečiojo periodo šunies protėvio, kuris yra šių laikų vilkų protėvis.

Šunį lengva išdresuoti: jis turi jautrią uoselį ir yra labai sumaningas. Tos jo savybės įgalino panaudoti jį labai įvairiems tikslams. Tam pavyzdžiui gali būti medžiokliniai šunys, važiuojamieji, aviganiai, sarginiai, kurie ne tik saugoja bandą, bet ir židri tvarkos joje. Paskutiniu laiku plačiai buvo pradėti naudoti šunys-sekliai. Naujojamieji šunys ir karo reikalams. Čia jie eina sanitaro-žvalgo pareigas: stieško sužeistuosius ir jiems atneša tvarstomųjų priemonių. Šuo gali būti panaudotas ir ryšių reikalams (lauko paštui).

Stambiųjų raguočių kilmė.

Stambieji raguočiai buvo prijaukinti senų senovėje, bet daug vėliau, negu šuo. Daugybė stambiųjų raguočių veislių galima suskirstyti į kelias grupes. Kiekviena grupė yra kilusi iš savo laukinio protėvio. Prieš dešimt tūkstančių metų Vidurinės Azijos gyvūnų labai brangi mokslui medžiaga; jų pažinimas atidengia praeities uždangą ir padeda spręsti daugybę gyvulių raidos klausimų.

Tuo būdu, yra pagrįstu tvirtinti, kad visų stambiųjų raguočių veislės pradžia davė du laukiniai protėviai. Azijoje — Azijos tauras, Europoje — Europos tauras.

Svarbiausios stambiųjų raguočių veislės buvo auginamos trimis pagrindinėmis kryptimis: pieninėms, mėsinėms ir darbinėms. Iš pieninių veislių daugiausia yra paplitusios olandų karvių veislės, duodančios iki 300 kibirų pieno per metus. Iš rusų veislių artimiausios joms yra cholmogorų karvės, kurios veisiamos pas mus šiaurėje. Produktiškumą ir jarošlavinę veislę, kuri duoda vidutiniškai apie 200 kibirų pieno per metus. Iš mėsinųjų labiausiai žinoma šort-horno veislė. Šioji veislė greitai užauga, greitai nusipeni ir duoda aukštos rūšies mėsą. Iš dabartinių veislių Ukrainoje plačiai paplitę pilkieji Ukrainos galvijai. Tai stambūs, didelė galva ir ilgais ragais gyvuliai, labai stiprūs ir išvermingi.

Lietuvių tautos istorija

(Tęsa)

Už pasipriešinimą ponui buvo baudžiama aštriai. Lietuvos Statute pasakyta, kad tarnui, sužeidusiam savo poną, nukirsti ranką, o tarną, užmušusį poną, suplėšyti į 4 dalis.

Štai kaip didžbajoriai sunaudojo Kazimiero jiems duotas privilegijas!

Jau kelioms dešimtims metų praėjus nuo tos privilegijos išgavimo, valstiečių baudžiaininkų padėjimas taip sunkus pasidarė, kad jie, nebegalėdami ištūreiti, pradėjo kelti maistus prieš ponus.

Yra žinių, kad 40 metų po Kazimiero privilegijos (1483 m.) Merkinės valsčiaus Trakų pavieto valstiečiai baudžiaininkai sukilė prieš ponus, reikalaudami laisvės. Jų vadu buvęs koks Leišis. Maistas nepavykęs. Bajoras Rimvydas su kariuomene sumušęs juos ir paėmęs jų vadą. Už tai bajoras gavęs iš didž. kunigaikščio Kazimiero Merkinės valsčiuje dvarą.

Pasistengsime gi dabar sužinoti, kodėl tais laikais Lietuvos didžbajoriai taip ėmė spausti savo valdinius, kas ragino juos užmesti ant valdinių kaskart vis sunkesnę baudžiavą.

Už atsivėlgsime į tų laikų vakarų Europos gyvenimo būdą, pastebėsime (apie tai bus žemiau kalbama), kad tuomet Europoje smarkiai pakilo apšvietimas tarp turtingesniųjų, o drauge augo ir noras geresnio gyvenimo ir ištaigų. Iš ten tas gyvenimo smagurių noras paplito ir tarp Lietuvos didžbajorių. Bet geram gyvenimui reikalinga pinigų, o Lietuvoje gauti pinigų galima buvo tikta parduodant javus ir kitus ūkio produktus. Taip ir suskato daryti.

Pirmiau, kada Nemuno ir Dauguvos įplaukos buvo kryžiuočių rankose, Lietuvos prekyba jais ir šiaip ūkio produktais buvo didžiai apskunkinta, nes tiedvi upės tai lengviausias buvo kelias Lietuvos prekybai su užsieniais. Užtatai Lietuvos ponai sėdavo tikta tiek javų, kiek vietiniams reikalams būdavo reikalinga; apie pardavimą į užsienius niekas nesvajoto.

Bet štai po Zalgirio mūšio, nusilpę kryžiuočiai menkai bekludė Lietuvos prekybai. Nuo 1466 m. Lietuvos prekyba Nemunu visiškai laisva pasidarė, nes, mat, Kazimieras, bebūdamas Lenkijos karalium, užkariavo kryžiuočius ir priverė juos pasiduoti Lenkijai.

Dar labiau palengvėjo ir padidėjo Lietuvos prekyba nuo 1566 m., kuomet Lietuva užkariavo kardininkus ir Dauguva atsidarė Lietuvos prekybai.

Lietuvos javai ir ūkio produktai lengva buvo išsivežti į užsienius ir gauti iš ten pinigų pertekliaus dalykams ir geram gyvenimui. Juo geresnio gyvenimo ponai troško, juo daugiau pinigų reikėjo. Todėl stengėsi, juo daugiau javų ir užsienius parduoti; tam tikslui reikėjo skubiai didinti ariamų dirvų plotą, o baudžiaininkus versti juos išdirbti ir tokiu būdu krauti ant jų vis sunkesnę baudžiavą.

Be to, tais laikais didžiai sumažėjo vergų skaičius, kurie seniau buvo svarbiausia darbo jėga ponų ir kunigaikščio dvaruose.

Vergais, kaip jau žinome, galėjo būti tikta kare paimti belaisviai, o kare kas kartas vis darėsi nelaimingesni; gerai, kad Lietuvos kariuotėjai patys iš karo sugrįždavo, apie belaisvių atsigabenimą nebebuvo ko nė svajoti.

Už vergus tad turėjo atidirbti baudžiaininkai. Štai kodėl tais laikais taip smarkiai užaugo baudžiavos sunkenybė! Štai kodėl Lietuvos didžioji bajorija pasirūpino susiaurinti lažininkų teises, kad paėmus juos į savo rankas, galima būtų juo daugiau naudoti sau išspausti.

Maža kiek teigeresnis buvo valdinių padėjimas ir didž. kunigaikščio dvaruose. Juos skriaudė ir plėšė dvaro valdytojai ir viršininkai. Ne be reikalo didž. kun. Zigmanto išleistuose (1529 m.) "dvarų įstatymuose" tarp kitų reikalaujama, kad valdininkai neskriviausi ir neplėštų savo valdinių.

Kad su lažininkais ir kunigaikščio dvaruose nebuvo priprasta švelniai elgtis, matyti iš tų pačių "dvarų įstatymų", kuriais už baudžiavos apleidimą pirmą kartą baudžiaininkai baudavo pinigine pabauda, antrą kartą paimdavo aviną, o jeigu tatai nepadedo, plakti rykštėmis, o praleistą laiką atidirbti.

Nepalyginamai geresnis buvo padėjimas laisvųjų nuo baudžiavos valstiečių arba vadinamųjų tarnų. Nors jie neturėdavo nuosavos žemės, tik sėdėdavo ant tarnybų, tačiau ponai neturėjo ant jų tokios valios, kaip ant prastųjų lažininkų.

Jų padėjimas buvo matomai neblogas. Daugelis jų buvo gerokai praturtėję. Štai matyti iš to, kad daugelis tokių praturtėjusių valstiečių prašydavo didž. kunigaikščio, kad atleistų juos nuo kitų priedermių, o leisti jiems atlikti tikta bajorų pareigas, t. y. tarnauti kariuomenėje.

Be to, Zemaitijoje buvo į paprotį, kad praturtėję valstiečiai už pinigus pirkdavos bajoro vardą. Tokių bajorų ilgainiui daug atsirado ir jie pradėjo gauti valdinių vietas. Štai, žinoma, netiko senajai bajorijai. Jie pagavo šaukti ir jau Aleksandro laikais išsiderėjo sau privilegiją, kad did. kunigaikštis nekeltų prastų žmonių šauktis už bajorus, t. y. kad valdinių vietas duotų tikta bajorams.

Kad padarius aiškias ribas tarp senosios bajorijos ir iškilusios iš valstiečių, sulig bajorijos noru buvo paliepta (1529 m.) didž. kunigaikščio Trakų, Vilniaus ir Žemaitijos naujai bajorijai, užuot tarnavus kariuomenėje,

mokėti činšą už sodybą ir eiti kas metai po 12 dienų talikon.

O apie žemaičių bajorus, kurie už pinigus turėjo bajorybę nusipirkę, nutarta buvo laikyti bajorais tikta tuos, kurie įsigavo į bajorus iki 1532 m. Kurie vėliau į bajoriją įsipirko, nelaikyti bajorais.

Tokiu būdu bajorai pastatė aiškias ribas tarp bajorijos ir praturtėjusių valstiečių, uždarydami jiems kelią geresnėms teisėms įgyti. Nuo to laiko iš žemesniojo luomo tikta retkarčiais kuris bebūdavo didž. kunigaikščio iškeliamas bajoru.

Šitai atsitikdavo dažniausiai su didž. kunigaikščio tarnais, kurie turėdavo nuolatos progą savo ponui įtikti. Taip antai 1529 m. did. kunigaikštis pakėlė bajoru ir davė herbą Kurklių tarnui Gaidamavičiui; 1547 did. kunigaikštis pakėlė bajoru savo vežėją — Sobolį ir vyriausią liakojų Altuchovičių; 1533 m. gavo bajorybę didž. kunigaikščio tarnas Čizas; Zigmantas Augustas pakėlė bajoru savo kirpėją Lukošį Volfą ir dovanoją jam amžinai du kaimu Alytaus apylinkėje: Motlaukį (34 valakai žemės) ir Buklą (17 valakų), pridėjęs prie to dar 15 valakų girios ir 2 valakų pėtų.

Be to, Zigmantas Augustas suteikė bajorų teises visiems Lietuvoje apsigyvenusiems totoriams.

Pagaliau reikia pasakyti dar keli žodžiai apie tų laikų Lietuvos miestus ir jų gyventojus — miestiečius.

Jogailaičių laikais prekyba Lietuvoje smarkiai pakilo, o drauge su prekyba kilo ir augo Lietuvos miestai. Didieji kunigaikščiai vienas po kito dovanoją savavaldybę net mažiems Lietuvos miesteliams.

Teisės ir gero pelno viltis traukė į Lietuvos miestus ateivius: vokiečius ir žydus. Ypačiai daug žydų apsigyveno Lietuvoje Jogailaičių laikais. Didieji kunigaikščiai suteikė jiems atskiras teises, jų skaičius vis augo ir jie vis labiau ėmė į savo rankas Lietuvos prekybą. Jiems pavesdavo paprastai rinkti muitus ir čyžes.

Drauge su tuo prasideda ir skundai ant žydų. Taip vienas Zigmanto III laikų rašytojas guodžias ant žydų, kad jie paveržė prekybą iš krikščionių, padirbą prekes, monetas, ženklus ir antspaudo. O per Liublino seimą bajorija skundėsi ant "didelės nelaimės" nuo žydų, kad jiems Lietuvoje atiduoti nuomon maitai, čyžės, turgaus rinkliavos, selyklinės, maltinai ir kitos išdo pajamos.

(Daugiau bus)

MONTREAL, CANADA

Reikalauja pakelti algas

Montrealo miesto darbininkai, atstovaujami The Canadian Brotherhood of Municipal Employees Union (CCEU), pradėjo derybas su miesto viršininkais dėl atnaujinimo dviejų metų kontrakto. Unija atstovauja apie 4,000 organizuotų miesto darbininkų.

Kartu su atnaujinimu kontrakto, unija reikalauja savo nariams pakelti algų 53 c. į valandą (kadan- gi miesto darbininkai negavo jokio algų pakeltimo per paskutinius du metus, nežūrint, kad per tą laikotarpį pragyvenimo kainos gana daug pakilo) ir trijų savaičių apmokamų atostogų po 10 metų tarnybos.

Miestas skundžiasi, kad neturi pinigų tokiems unijos reikalavimams išpildyti. Derybos tęsiasi.

Šauks audiniųčių unijas pasitarimui

Atsivėlgiant į tai, kad audiniųčių išdirbties (textile industry) darbdaviai veikt visoj Kvebeko provincijoj ir su visomis unijomis (su kuriomis turi kontraktą) atsistakos kolektyviniai tartinis išpildymui darbininkų reikalavimų. United Textile Workers of America (AFL) unija planuoja šaukti bendrą konferenciją visų audiniųčių unijų, kaip tai: Canadian Congress of Labor (CIO) ir National Catholic Syndicate, kad išstatyti visoms unijoms suvienytu frontu reikalavimus.

Šį pranešimą padarė unijos direktorius Kanadoje, R. Kent Rowley. Nei laikas, nei kitos tokios konferencijos smulkmenos nepranešta.

Mokiniamis švenčių pertrauka

Švietimo autoritetai pranešė, kad visos protestonų mokyklos Montreale ir apylinkėj Kalėdų šventėms už-

sidarys penktadienį, gruodžio 21 d., iki ketvirtadienio, sausio 3 d.

Katalikų mokyklos turės ilgesnį švenčių laikotarpį. Vyresniųjų aukštesniosios mokyklos užsidarys gruodžio 14 d., o atsidarys sausio 7 d. Jaunesniųjų ir pradžios mokyklos užsidarys gruodžio 21 d. iki sausio 7 dienoms.

Katalikų mokyklų vyresnieji mokiniai gauna ilgesnį laikotarpį švenčių pertraukai, kad gauti progą laikinai padirbėti. Protestonų mokyklų mokiniai, mat, gauna ilgesnes atostogas laike Velykų švenčių. Tada katalikų mokiniai gauna tik tris dienas, o tuo tarpu protestonai — 10 dienų.

Ruošiasi sutikimui Naujų Metų

Neoficialiai teko nugirsti, kad didžioji Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija ruošiasi linksmam balniui dėl sutikimo Naujų Metų. Placiai kalbama, kad jau rezervuota tam ir svetainė ant De La Salle Avenue.

Jei taip, tai kas mylės, turės progą linksmam pažūti, gražiai sutikti Naujuosius Metus.

Susilaukė sūnaus

Kuris laikas atgal, Mr. & Mrs. Edward Chernis (po mergina T. Skruibiūtė) susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Naujagimis ir motina jaučiasi gerai. Tėvai abu linksmi.

Serga

Juozas Deksnys, vilasalietis, buvo sunkiai susirgęs. Dvi savaiti išgulėjo lovoje. Dabar jau vaikštinėja, nors dar nesijaučia gerai.

M. Jonikienė, verdunietė, irgi buvo susirgusi. Dabar jau išsveikus.

Taip pat serga K. Juode-

Streikuojančių Harmor kasyklos (Harmorville, Pa.) mainieriu žmonos apsupo skebą ir reikalauja, kad jį grįžtų namo. Kadangi patiems mainieriams uždrausta pikietuoti, tai pikietuoja jų kovingos žmonos.

Cleveland, Ohio

Pagautas, norėjęs pasinaudoti iš širdgėlos

Neorėtum žmogus tikėti, kad ir tarpe darbo žmonių rastųsi tokių beširdžių, kurie pasikėsintų nuskriausti kitą darbo žmogų, pasinaudodami jo praeties baisia skriauda. Tai silpnaprotiškas darbas.

Dalykas dėjosi taip: Robert Potts šeima, gyvenanti 11304 Linnet Ave., augino jau turinčią 10 metų dukrelę Beverly, kuri praeto rugpiūčio 24 d. pavakaryj išėjo į artimą namų parkutį pažaišti su kaimynų vaikais. Bet nuo to jos išėjimo tėvai savo dukrelės Beverly nematė iki šiai dienai — lyg ugnyje būtų dingusi. Tėvai pradėjo ieškoti, ir kaimynai prisidėjo, policijai tapo pranešta, visi ieškojo per naktį be pasekmių. Niekas iš kaimynų jos nematė einant link parkučio, nei Beverly pažaintai nematė jos, parkutyj. O ryte, kada laikraščiai paskelbė apie jos tokį misteriską dingimą, visi miesto žmonės susirūpino Beverly suradimui. Unijos ir laikraščiai paskyrė tūkstančius dolerių tam, kuris suras Beverly. Niekas iki šiai dienai jos nesurado. Ir išėmus tėvus, kurių širdyse ta skaudi žaizda pasiliks ant visados, Clevelando gyventojai jau buvo pradėję pamiršti apie Beverly dingimą.

Beverly tėvas Robert Potts dirba Allen teatre ir jam šant darbe, lapkričio 9, pasaukia jį telefonu jam nežinomas žmogus ir klausia, ar jis norėtų matyti savo dukterį Beverly. Tik už jos atgavimą nepažįstamas žmogus reikalauja \$25,000. Potts nepažįstamam atsakė, kad jis atiduotų, ką jis turi už gražinimą jo dukrelės, bet 25,000 dolerių negalys jokiu būdu sukelti. Tuomet, nepažįstamas pareikalavo, kad Potts atkestytų savo namų telefono numerį ant to, ką yra telefonų knygoje, kad jis galėtų susisiekti per telefoną namuose. (Potts turėjo pakeisti telefono numerį už tai, kad daugybė simpatijų ir šiaip žingeidolių nedavė Pottsams ramybės.) Potts atkeitė numerį ir pranešė policijai. Nepažįstamas, gavęs progą pasisaukti Beverly motiną ant telefono, sakęs jai, kad Beverly esanti sergantis kūdikis ir už tai turinti pasistengti ja atsitiinti, kaip greitai jai galima. Taipgi nepažįstamas pasisakė, kad jis esąs ne vienas tame darbe ir visi esą gerai igudę, ir už tai įsakeš nemėginti pranešti policijai, nes jos dukteriai būsią perpiauta gerklė ir jų namas būsią išombarduotas. Nepažįstamas niekšas tai per namų Potts darbe telefono pasisaukdamas Potts nusileido išpirkima Beverly iki \$5,000 ir įsakė Beverly motinai, kad ji atneštų tą sumą pinigų, po \$5-10 ir 20 popieriniais, lapkričio 15, 5:30 v. ryto, prie 756-Prospect Ave. tuščio namo

ir atiduotų tam vyrui, kuris pomosikuos skeptaite. Ta suma pinigų turinti būti sudėta į popierinį krautuovės maišuką ir kada jis suskaitys pinigus iki doleriui, ir už kokių 3-jų valandų paleisias Beverly priešakyje Terminal Tower.

Per visas 6 dienas to silpnapročio niekšo derybų su Potts, prie abiejų, darbe ir namuose, telefonų klausėsi detektyvai ir ta vieta, į kurią Beverly motina turėjo atnešti pinigus, jau buvo iš anksto apsupta detektyvų tinklu. Dar prieš paskirtą laiką, lapkričio 15 ryte, detektyvas apsirėngęs motina atvažiavo takse į paskirtą vietą ir pradėjo dairytis mosikuojant skeptaite su nuleista ranka į šonus. Bet "motina," lyg dar nesuprasdama to signalo, nesijudino eiti. Tik kada tas pats žmogus pradėjo antsi kartu mosikuoti į viršų ir žinoma, "motina" su "maišu pinigų" pradėjo eiti link jo ir kada ji priėjo arčiau jo, jis pradėjo eiti link tamsesnės vietos, o "motina" sekė jį pora pėdų iš paskos. Bet niekšas pastebėjęs vyrą ateinant skersai gatvės, pradėjo baimintis, tuomet "motina" įrėmė šautuvą į šoną ir griebė už niekšo kalnieriiaus.

Pagautasis pasirodė esąs Frank D. Davis, apie kurį policijos recordai rodė, kad jis buvęs areštuotas dar vaiku būdamas ir 11 kartų, kada jis jau buvo suaugęs, o apie Beverly žinąs tik iš laikraščių, kad ji dingo. Tik dabar jam esą reikalinga \$600. Davis turįs žmoną ir dar neišmokėtą namelį. Jo žmona sakiusi savo vyrui, kad šiandien reikėtų užmokėti morgičiaus už stubą \$80. Vyras prižadėjęs šiandien parnešti pinigų. Davis palikęs savo darbą prie kasimo, kad per tas 5 dienas pašvesti visą savo laiką išgavimui iš Potts pinigų, kiek jam bus galima gauti. Rep.

Ko tik Tamstai reikia, galite pasiekti per Laisvę. Jei ieškote darbo ar reikalaujate darbininkų, pasiskelbkite Laisvėje ir gausite.

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs diena ar nakti, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

Lawrence, Mass.

Bedarbė pas mus vis dar didėja, vieton mažėti. Pacific Mill dirbtuvė atleido iš darbo ant visados 500 darbininkų. Veža mašinas į pietus.

Ką tie darbininkai dabar darys? Seniems darbininkams vilties nėra, nes kur tik nueina, pasako, jog turinčiam penkiasdešimt metų amžiaus darbo nėra.

Tai tau, brolau, ir devinti nės. Jeigu esi senas, tai eik ir pasikark, arba badu mirk.

Mūsų prezidentas negalėjo savo plano praveisti be vakacijų. Sumanė iš Washingtono išvažiuoti per tūlą laiką. Vakacijąs leisdamas, pagaminio piliečiams kalėdinę dovaną, tai yra, reikalauja daugiau takų mokėti. Mat, pinigų reikia. Neuzilgo atvažiavus Anglijos premjeras Churchill. Bus pas prezidentą Trumaną. Veltui tas sutvėrimas nevažinėja. Kai mūsų prezidentą jis pa- baugins komunizmu, tai gaus dešetkus milijonų dolerių. O jis, piliečiai, tik takus mokėkite ir Europos kapitalizmą gelbėkite.

Teko kalbėtis su Juozu Egeriu, našviečiu. Jis gerai darbuojasi Laisvės vajuje Našvėje. Sakėsi apvažinėjęs visus savo kaimynus ir visi atsinaujino Laisvę.

Bravo, našviečiai, kad darbuojatės.

Neteko kalbėtis su V. Vilkausku. Bet, matyt, kad ir jis nemiega, o darbuojasi.

Gerai, draugai, tvirtinkite darbininkų spaudą.

American Woolen kompanija gavo iš valdžios užsakymą dėl 250,000 jardų audeklo. Pirmiau buvo pranešta, kad gavo užsakymą dėl 2-450,000 jardų. Pasirodė, jog buvo neteisybė. Tie 250,000 jardų yra tik mekniekis. Jeigu paleistų darban ir Wood Ayer ir Shawshen Mill dirbtuves, tai neužtektų nė vienai savaitei. Pasirodo, kad darbininkai veltui apsidžiaugė.

LLD 37 kuopa turėjo susirinkimą. Apsvarstė draugijos reikalus. Išrinkti delegatai į apskritis konferenciją, kuri įvyks gruodžio 8 d. So. Bostone. Delegatais išrinkti šie asmenys: S. Penkauskas, B. Chulada, V. Kralikauskas, E. Kralikauskienė ir D. Sukakas. Gera delegacija.

Gal bus ne pro šalį pastebėti draugams, kurie apsiėmė padirbėti Laisvės vajuje. Labai gaila, kad susirinkime apsiėmė padirbėti, o paskui pamiršo. Turėtumėte savo prizadą išpildyti! Jeigu mes savo prizadų nepildysime, tai kaip galima reikalauti, kad demokratai ir republikonai savo prizadus pildytų? Draugai, pameskite tinginystę, paaukokite nors vieną vakarą ant savaitės geram darbiui dėl darbininkiškos spaudos.

Dačg skaitytojų jau atsinaujino savo prenumeratą. Daugelis, atsinaujindami prenumeratą, dar po dolerį kitą paaukojo Laisvės paramai. Žinoma, taip padaro geri Laisvės patriotai. S. Penkauskas

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Kas nauja Lietuvių Kultūros Centre?

Visi laukia šimto pokilių viename

Liberty Auditorijai paskelbus, jog šiemetinis Naujųjų Metų laukimas bus tokioje pat formoje, kaip pernai, žmonės sužudo pernagrinėti savo asmeniškas ir visokiausias šeimyniško-draugiško pobūdžio sukaktis ir šventes.

Jie visi atsimeina Liberty Auditorijoje pernai įvykusius daug pokilių viename. Vien ten minėjo gintadienius, kiti vardus, dar kiti vedybinių gyvenimo metines ar daugmetines. Iš anksto užsisakytus stalus kiekviena grupė savaipe rėdė, savotiškas vaises ant jų dėžosi.

Tai nereikia, kad Auditorijoje nebūtų galima vaisių nusipirkti. Restoranas veiks visais garais, su geru pasirinkimu šventiškų valgių visiems prieinamomis kainomis. O iš anksto užsisakius galės ir skaitlingas grupes aprūpinti specialiais valgiais. Tačiau niekas neskersakius į tuos, kurie natyru reikalauja pajavrinti savo stalą iš namų atsiųstomis šventiškomis prašmatnybėmis ar nors ir paprasčiausiu sandvičiu.

Auditorijoje Naujųjų Metų

lauktuvės tam ir vadinasi **Šimtas Pokilių Viename**, kad kiekvienas galėtų prie savo stalo jaustis pilnu šeimyninku, kaip namie, tikrai arčiau ir linksmiau, gerų draugų būryje ir be baimės, kad kas ims belsti į grindis ar lubas ir sienas dėl to, kad mūsų linksmybė kaimynams jau per daug girdisi.

Visi Auditorijos prieteliai kviečiami čion susitikti Naujuosius Metus. Kam galima, užsisakyti ir stalus iš anksto. Nors vietos čia niekad nestotuoja, tačiau užsipildžiusi di-džiajai salei, tūliems vėlesniems gali tekti tenkintis šalutinėmis salėmis.

Sokiams gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras.

Dovanos-dovanėlės
Nekalbant apie pinigines dovanas, kurias atvežė-at-siuntė šerinkai (jos bus skelbiamos atskirai), norisi priminti daiktines:

Jonas Marcinkevičius iš Newark dovanuoja naują peilį ir šakę virtuvei.

Jonas Semėnas iš Belmore atvežė nuostabiai didelį, savo darželyje prie namų išaugintą kopūstą.

Primename, prašome!

Kristinos Stanislavaitienės kūrybinių parodėlių ir prelekcija apie dailę įvyks jau šį sekmadienį, gruodžio (Dec.) 2-ra, Liberty Auditorijoje, Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill, N. Y. Įėjimas nemokamas.

Prelekcija prasidės 3:30, bet svečius kviečiame atvykti pirm 1-mos valandos, nes 1-mą sėsimę prie kuklių (vienos mėšos), bet šviekių ir sočių pietų, ruošiami susitikti viešnią prelegentę iš Waterburio,

ir, gal, kai ką iš jos šeimos (laukiama, kad atvyktų ir Dr. Stanislavaitis, bet tas dar neužtikrinta).

Po pietų eisime apžiūrinti jos atsivežtus apie 30 jos kūrybinių, kuriuos jina pademonstruos vėliau, paryškinti savo prelekcijai.

Pietūs bus prieinami visiems. O jei kas iš to liktu, eis taip pat gražiems tikslams. Kviečiame ateiti ir prašome pribūti laiku. Rengėjos.

Filmos-Teatrai

Veikalas "The Fourposter"
Ethel Barrymore Theatre
Žymiausioje rolėje Jessica Tandy ir Hume Cronyn. Veikalą parašė Jan de Hartog. Gamintojas ir direktorius Jose Ferrer.

The Cast - Aktorių Sąstatai
Agnes Jessica Tandy
Michael Hume Cronyn
Taip, tikrai tiek ten yra aktorių — tik Jessica Tandy ir Hume Cronyn. Ir, žinoma, ten dar yra ir lova, tikra nekilnojamoji iš vietos keturkojė, rakandas taip reikalingas miegui, gyvenimui, mirimui, ir užgimimui.

Ne, tai nėra kokia keistybė ar išdykavimų miegamajame komedija. Tai yra rimta drama, kurios visi veiksmi dedasi dviejų vidurinės klasės asmenų miegamajame nuo apšvedimo iki dienos, kuomet jie apleidžia lovą, miegamąjį ir namus persikraustant į apartamentą. Tas apima laikotarpį 1890 iki 1925.

Gal autorius galvojo, jog žmonės persirengdami į naktinius sykiu nusirengiami savo polinkius ir pretenzijas. Savo kambaryje vyras ir žmona yra visiškai vieni; jie ten gali diskutuoti savo svarbesniausias problemas sykiu su tuo, ką jie rytoj valgys pietums. Tad, natūralu, nereikalingi asmenys nesimašo scenoje ir teatro lankytojas mato ir girdi tik tai, ką krizes, supratimus ir nesupratimus, sąsaras ir džiaugsmus, visai taip, kaip Agnes ir Michael gyvena ir diskutuoja juos ruošdamiesi lovai.

Kaip minėjau aukščiau, nieko čia neparodoma gašlaus. Tai yra aiški ir paprastumu gera, sveika porinio gyvenimo drama: nėra žemos komedijos nei aukštos tragedijos. Kas atsitinka jiems dviem, galėjo atsitikti bile kuriai vidurinės klasės porai.

Jie yra literatiški, inteligentai žmonės ir jų pokalbiai gudrūs ir sukulia juoko. Michael siekiasi į autorį ir jam pavyksta. Jų problemos nėra ekonominės. Atrodo, jog jie turi gana išteklių ir vis turėja, nes miegamasis darosi vis daugiau išdabintu ir gražesniu.

Man atrodė, kad Agnes su Michael, būtų jie amerikoni ar europiečiai, išimtinai likosi nepalieti ekonominių krizių. Jų nepalietė nei vaizduojamuoju laikotarpiu įvykę du ar daugiau karų. Ta linkme veikalas atrodo, atskirtas nuo gyvenimo: istorija ar ekonomija ir juos neveikia nei palieka ant jų žymės. Jie pastatomi kokioje tai belaikeje tuštumoje, tik tai pažymimas programose ir kostiumuose pažyminti jų veiksmo laika.

Vienok, pasvėrus gerą prieš blogą: Šis veikalas yra kai ku nepakankamas, bet tikrai smagus lengvai luosliaiui praleisti. Ir jį reikia skaijyti stipriai sėkmingu tuo atveju, kad jam tereikia tik atdviejų aktorių ir vienos scenerijos pilno ilgio trims aktams, pavaizduojantiems porinį gyvenimą bėgiu 35-rių metų.

O Jessica Tandy ir Hume Cronyn, abu atsakingi aktoriai, puikiai atliko darbą ir verti pasveikinti už išvėrmę, kadangi abu randasi ant estrados veik išsioje veikaloeigoje.

Paramount Theatre
New Yorko Paramount minio savo 25 metų sukaktį. Ta proga, 21-mą lapkričio, pradėjo rodyti "Two Tickets to Broadway", technispalvę.

Scenoje taipgi turtinga programa. Per 25 metus gyvenimo teatras turėjo virš šimtą milijonų lankytojų. Ir skelbiasi "atradėju" daugelio žymių talentų, kaip Bing Crosby, Frank Sinatra, Ginger Rogers, Betty Hutton. To atsiekta nesibijant į savo programas įleisti jauns, dar nesupėjusius išgarsėti talentus, sako teatro vedėjai.

Roxy Theatre

Mitzi Gaynor, žvaigždė naujoje technispalvėje muzikalijoje filme "The Golden Girl", dabar rodomoje Roxy Theatre, New Yorke.

Antra savaitė rodoma filma "Golden Girl", su Mitzi Gaynor, Dale Robertson, Dennis Day ir James Barton. Filma yra technispalvė, muzikaliska.

Scenoje The Blackburn Twins, Pam Cavan, Jan August, dainos ansamblis, sokijos, orkestras.

Darbiečiai sako, jog skelbimas vardų nesustabdys alkio

Amerikos Darbo Partija per savo sekretorių Arthur Schutzer kritikavo pasiūlymą skelbti vardus asmenų, reikalingų miestinės labdarybės paramos. Tuomi, sako jie, bus bandoma nelaimių prislėgtus žmones pažeminti, bet nepanaikins alkio, kurį kenčia šelpiamieji dėl permažų gavinų ir pakilusiu kainų.

Malioriai užtarė jaunimo vadą
Newyorkietis AFL maliorių Lokalas 905 pasiuntė generaliau prokurorui McGrath prašymą išlaisvinti Roosevelt Ward Jr., vadovaujantį jaunui, įtarfą vengime drafto. Malioriai sako, kad jie yra įsitikinę, jog Wardui sudaryti gijai kaltinimai "yra neteisingi."

Suspendavo traukinio vairuotoją

New York Central gelžkeilių firma paskelbė, jog vairuotojui New Haven gelžkeilių traukinio James D. Taylor uždraudžiama bent kada vairuoti traukinį miestan įvaizduojamuoju tuneliu. Jo paties samdytojai kol kas savo nusprendžio nepaskelbė. Abi firmos bendrai operuoja tunelį. Taylor vairavo tą ekspresinį traukinį, kuris, paskiau išjės iš stoties New Yorke, įre-mė šonan pirmiau išėjusio traukinio dėl ko įvyko nelaimė Padėkų Dieną.

Dėl ko nepribuvo ambulansas?

Miestinis ligoninėms komisijonierius Kogel paskelbė tyrinėjimą, dėl ko ambulansas užtruko 50 minučių pribūti pas 8 metų berniuką Roger Rush, praėjusį šeštadienį. Kuomet, pagaliau, ambulansas pribuvo, vaikuts mirė keltyje į ligoninę. Seima gyvena 951 Prospect Pl. Sujudusios susiedijos protestai išsukė tyrinėjimą. Visi pasipiktino. Juk galėjo taip atsitikti bileno vaikai.

Komisijonierius ta pat programa apsisukund miestiečiams, jog budžeto komisija atmetė jo prašymą paskirti \$60,000 įrengti ambulansuose radio aparatus, kurie galėtų priimti, o taip pat ir paduoti pranešimus.

Third Avenue linija reikalauja užgirti 15 centų fėrą

Third Ave. Transit Corp., operuojanti Manhattane šešias ir Bronx 43 autobusų linijas, turinčias po apie milijoną keleivių kas dieną, jau įteikė miestui reikalavimą leisti pakelti fėrą iki 15 centų. Suteikus leidimą tai firmai, aišku, seks visos kitos. Būtų visame mieste pakeltas fėras.

Kalbama, kad tarp valdininkų, ypačiai tarp valdančiųjų partijų lyderių yra pagėdavimas, kad miestas tuos pakėitimus leistų juo greičiau. Nori, kad publika dabar prapstų mokėti pakeltą fėrą ar lapnoti po daugelį blokų pėčia. Kad greičiau publika užmirštų, kas tam kaltas ir ateinančiuose rinkimuose vėl, užsimerkę, žmonės balsuotų už tuos pačius to aplupimo kaltininkus.

Minėta firma samdo 3,700 darbininkų, yra didžiausioji privatinė busų firma visame mieste. Ir jinai pastaraisiais ketveriais su virš metais gavo tris pakėitimus fėro. Ji grąšina, kad miestas turis tuojau leisti kelti fėrą, arba turėsias atpirkti visas linijas.

Buvusio gaisragesybos komisijonieriaus pavaduotojo Moran prašymas jo bylą leisti perkelti iš New Yorko kitur tapo atmetas.

PRANEŠIMAI

RIDGEWOOD, N. Y.
LDS 103 kp. susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 4 d., 8 v. vak. Shaoli ir Vaiginio salėje, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y. Skaitlingai dalyvaudit šiame susirinkime, nes turėsimė perinkt valdybą dėl 1952 metų ir pasiūžirekit į mokesčių knygele, gal jau reikės užsimokėti, sykiu palengvinsit ir Centro Valdybai suvest apyskaita pirm naujų metų. — P. Babarskas, sekr. (234-235)

BROOKLYN, N. Y.
LDS 1 Kuopos Priešmetinis Susirinkimas, Antradienį, gruodžio 4 d. įvyks LDS 1 kuopos priešmetinis susirinkimas A. L. Pileičių Klubu svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vak. Visos ir visi nariai malonėkite atsilankyti, nes šiame susirinkime turėsim perinkt kuopos komitetą dėl sekančių metų. Taipgi turėsim pasitart kas link vakarėnės, kuri turi būt surengta pradžioj sekančių metų. — Prot. Sekr. (234-236) (1-4)

Halley pareikalavo prašalinti du valdininku

Rudolph Halley įteikė Miesto Tarybai rezoluciją, kuria reikalauja atstatydimi miesto izdininko pavaduotoją Harry Brickman ir trafiko departamentui specialj patafėją Hugo Rogers dėl jų artimų ryšių su gemblerių tuzu Frank Costello.

Demokratai, kurie sudaro taryboje didžiumą, spėjama, ta rezoluciją paves komisijai, o toji padžiaus lentynon.

Pasiūlymas ar propaganda?
Theodore W. Kheel, taip vadinamasis bešališkas pirmninkas privatiškai transportacijai, sakėsi pasiūles unijos viršininkams nešaukti streiko, reikalą pavesti tarpininkams. Bet tas jo pasiūlymas pirma paduotas spaudai, kol unija to pasiūlymo nebuvo gavusi.

Automobilių Technikos MOKYKLA
Ismokome Mechaniku ir Chauffeur'iu

Baigus mokyklą išduodame diplomą, padedame gauti vairuotojo laisnius. Pamokos dienom ir vakarais. Mokykla atdara kasdien. Aikšnimai lietuvių ir anglų kalbose.

-Direktorius
L. TICHTIAVICIUS
Metropolitan Auto School
155 Second Ave., New York City
Tel. GRamercy 7-8951

EGZAMINUOJAM AKIS RASOME RECEPTUS DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkasti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto LIKERIO, VYNO AR ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street
TELEVISION Telefonas EVergreen 4-8969

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

Pataisa

Žinioje apie Charles ir Konstancijai Kreivėnams pagerbti pokilį rašiau, jog nuo re-gėjų įteikta "kukli dovanėlė. Tik dabar sužinojau, jog ten būta ne taip jau kuklios dovanėlės — visos 72 gabalų setas porceleninių stalavų indu, kaip sakyti amerikoni: "Fit for a king." Rep.

PARDAVIMAI
Parsiduoda Bar and Restaurant, tik alaus laisniai, gerai įsteigtas biznis, komercinė ir rezidencinė sekcija, gera proga porai; kaina \$1,600; randa \$35.00 į mėnesį. Ilgų metų lysas. Kreipkitės bile laiku. Frank's Bar & Restaurant, 68 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. (234-235)

REIKALAVIMAI
HELP WANTED—FEMALE
Reikalinga slaugė, namų priežiūrėtoja prie invalidės motinos, dukrė dirba; gulis vietoje. BO. 8-4279. (234-236)

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6238

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9-12 ryte; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

'KLASTA ir MEILĖ' JAU NETOLI

PRASOME APSIRŪPINTI BILIETAIS

Režisieriaus Jono Valenčio vadovybė, sausio 6 d. Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras status didžiąja Johanno Schillerio dramą "Klasta ir Meilė."

Vieta—Liberty Auditorija, Richmond Hill.

Šios dramos pastatymas reikalauja daug lėšų ir didelių pastangų, ir rengėjai tam visa tai deda. Bilietai jau parduvinėjami. Rezervuotom vietom kaina \$2.00 ir \$1.50; nerezervuotom—\$1.25. Prašome eeros vaidybos mėgėjus tuojau apsirūpinti bilietais. Ju jau yra išduota šiems platintoiams: V. Bovinui, Kaz. Balčiūnui, E. vai Mizarienei, greatneckietei Bėčienei, Mot. Klimui ir Misevičienei. Kam patorus, galite gaut bilietų ir Laisvės raišinėj.

Liaud: Teatro Valdyba

Bažnytinėje salėje kalbės apie taiką

Turintieji porą valandų laiko šio sekmadienio vakara, gruodžio 2-ra, turės progą išgirsti labai įdomią kalbą temoje: "Azija ir Pasaulinė Taika." Kalbės Mrs. Welthy H. Fisher, amerikone, vadovaujanti metodistų bažnyčios darbuotoja vyskupo Fisher žmona. Jai teko gyventi Kinijoje ir mokyti kiniečius dar senosios imperijos laikais, ir taipgi matyti Dr. Sun Yat Sen'o vadovybėje užgimstant Kinijos respubliką. Ir 7 kartus apkeliaujus pasaulį. Yra parašiusi eilę knygų.

Toji žymi lektorė ir autorė kalbės daugeliui lietuvių žino-moje Holy Trinity bažnyčios salėje, 157 Montague St., Brooklyne. Pradžia lygiai 8:30 vakaro.

Kaltinamų rytuose su gėleriais policistų departament-niame teisme keliami įtari-mai, kad desėtkai aukštesniųjų policistų esą įveltį, bet praleisti neįvardinti.

Teisėjas patarė kompanijai traukti uniją teisman

Federalis teisėjas Samuel H. Kaufman patarė traukti Transporininkų Uniją teisman dėl buvusio sustabdymo darbo Padėkų Dieną.

Stebėtojai tame žiūri specialj bauginimą unijos nuo skelbimo streiko gruodžio mėnesį. Prieš unijistus pastatoma miesto valdžia, kompanijos ir teismai. O kad unijistai neketina atsisakyti savo reikalavim 40 valandų savaitės, tas rodo, kad kompanijos ir valdžia bandys problemą išristi pakėlimu fėro iki 15 centų.

Kompanijoms užsispyrus su darbininkais nesiskaityti, unija paskelbė dar reikalavimą ir po 10 centų mokeskies priedo per valandą. Ir sakoma, kad sapų stewardai stoja už sustabdymą darbo tuojau po susirinkimų ateinantį antradienį, gruodžio 4-tą. Tą dieną ir vakarą unijistai susirinks svarstyti streiko klausimą.

Brooklyne teisiami du buvę policistai. Juos kaltina, kad jie iš garažo savininko paėmė po \$20 už pranešėjimus jam apie reikalingas nutraukti nuo kelio mašinas.

Tony Martin moko Janet Leigh kaip greičiau pasiekti "Two Tickets to Broadway," kuris dabar matomas New Yorko Paramount Theatre.